

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

เรื่อง

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบ
การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 สาขาวิชาการบัญชี
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

COMPARISON THE LEARNING ACHIEVEMENT OF STUDENTS BETWEEN
GRADUATED IN THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL AND HIGH
SCHOOL EDUCATION LEVEL IN ACT102 PRINCIPLES OF
ACCOUNTING 2 IN DEPARTMENT OF ACCOUNTING,
FACULTY OF ACCOUNTING,
SRIPATUM UNIVERSITY

จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2555

หัวข้อวิจัย : การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้วิจัย : นางจิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์

หน่วยงาน : คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ACT102 (2) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน (3) การทดสอบย่อยในเนื้อหาเรื่องการค้าสินค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น และ กิจกรรมอุตสาหกรรม โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับนักศึกษาผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่แตกต่างกัน หรือมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{x}) แล้วพบว่า นักศึกษาผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยที่ 2.46 ซึ่งสูงกว่านักศึกษาผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยที่ 2.30

2. พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับนักศึกษาผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่แตกต่างกัน หรือมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{x}) แล้วพบว่า

นักศึกษาผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยที่ 2.81 ซึ่งสูงกว่า นักศึกษาผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยที่ 2.48 อย่างไรก็ตามจะ เห็นได้ว่านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีพัฒนาการทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ : หลักการบัญชีขั้นต้น 2, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การศึกษาเปรียบเทียบ

Research Title : Comparison The Learning Achievement of Students Between Graduated in The Vocational Certificate Level and High School Education Level in ACT102 Principles of Accounting 2 in Department of Accounting, Faculty of Accounting, Sripatum University.

Name of Researcher : Mrs. Chitlada Wiwatjarearnwong

Name of Institution : Faculty of Accounting, Sripatum University

Year of Publication : B. E. 2556

ABSTRACT

The objective of this research with the single group design was to comparison the learning achievement of students between graduated in the Vocational Certificate Level and High School Education Level in ACT102 Principles of Accounting 2 and studied in the development of learning outcome between two groups. The sample of this research were 111 students of Department of Accounting, Faculty of Accounting, Sripatum University who were studying in Principles of Accounting 2 course in the second semester of the academic year 2012. The research instruments use were : (1) The lesson plan, (2) The Pretest, (3) The Formative test in details of Inventory, Property, Plant and Equipment, Liability and Owners' equity, and Accounting of Manufacturing Firm. The statistics were frequency, percentage, means, standard deviation and the t-test.

The results of this research were as follow :

1. The learning achievement of students between graduated in the Vocational Certificate Level and High School Education Level were no significant difference at the 0.05. Furthermore, the finding of this study revealed that the means of learning achievement of students graduated in the Vocational Certificate Level at 2.46 were higher than students graduated in High School Education Level at 2.30.

2. The development of learning achievement scores of students between graduated in the Vocational Certificate Level and High School Education Level were no significant difference at

the 0.05. However, the learning achievement scores of both groups were more increased before study in the class.

Keywords : Principles of Accounting 2, Learning Achievement, Comparison

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี โดยได้รับการสนับสนุนและความอนุเคราะห์ จากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ มากมาย ในครั้งนี้ผู้วิจัยขอแสดงความขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยท่านอธิการบดี ดร.รัชนิพร พุคยาภรณ์ พุกกะมาน ที่ให้ความอนุเคราะห์โดยการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อใช้ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.วิชูชาติ อยู่ในศีล ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยตลอดมา นอกจากนี้ขอขอบพระคุณบุคลากรในศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกท่าน รวมถึงนางสาวเจตนิพิฐ สุวรรณชัย ที่ได้ช่วยเหลือในส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนางานวิจัยชิ้นนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

สุดท้ายขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจในการทำงานวิจัย ตลอดจนเพื่อนคณาจารย์คณะบัญชี ที่มีส่วนผลักดันให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ผู้วิจัย

ธันวาคม 2556

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	คำถามการวิจัย	5
	สมมติฐานการวิจัย	5
	ขอบเขตการวิจัย	5
	นิยามศัพท์	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
	แนวคิดและทฤษฎีที่รองรับการวิจัย.....	9
	1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.....	9
	1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖).....	17
	1.3 เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2.....	20
	1.4 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการสอน.....	22
	1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และกระบวนการแก้ปัญหา.....	27
	1.6 แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	31
	1.7 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	33
	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3	วิธีดำเนินการวิจัย	40
	แหล่งที่มาของข้อมูล.....	40
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	41
	ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามปัญหาการวิจัย.....	46
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
สรุปผลการวิจัย	61
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	71
ภาคผนวก ก รายละเอียดของรายวิชา.....	72
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดความรู้.....	83
ภาคผนวก ค แบบทดสอบย่อย	90
ประวัติย่อผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามประเภทระดับการศึกษาที่จบ..... 46
2	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา..... 47
3	ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2..... 48
4	ผลคะแนนการทดสอบวัดความรู้โดยรวมก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2..... 49
5	แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2..... 55
6	ผลการเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เพิ่มขึ้นและลดลงของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2..... 55
7	ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบย่อยของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2..... 58

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 กราฟแสดงผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบย่อย ระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย..... 58

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์จากข้อมูลทางทฤษฎีไปสู่ภาค การปฏิบัติ การนำเสนอข้อมูลที่สร้างสรรค์ การเผยแพร่ความรู้ในสื่อต่างๆ การพัฒนาทั้งทาง วิชาการและวิชาชีพ โดยกระบวนการพัฒนานั้นจะมุ่งเน้นให้บัณฑิตสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วย ตนเอง วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และมีความรับผิดชอบต่อ ตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ได้ตามความถนัด เต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการศึกษาจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (กรม วิชาการ, 2546) จะเห็นได้ว่าสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลักดันต่อการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ให้แก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเป็นองค์กรที่จะสร้าง บัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและพร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานด้านการบัญชีได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล สมกับการเป็นนักบัญชีมืออาชีพ จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรและจัด ให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในรายวิชาและนอกรายวิชา ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านภาษาอากร ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และความรู้ด้านบัญชีอย่างมืออาชีพ โดยใน ปัจจุบันคณะได้จัดให้มีการเรียนการสอนหลักสูตร 4 ปี ทั้งภาคปกติ และ ภาคเสาร์-อาทิตย์

การรับสมัครนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตร 4 ปี ภาคปกตินั้น คุณสมบัติของผู้สมัคร ที่มีสิทธิ์เข้ามาศึกษาต่อได้จะต้องสำเร็จการศึกษาจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้นเป็นหลักสูตรระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังจบจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ

และสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (ข้อมูลจากสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ณ วันที่ 7 มีนาคม 2556) ทั้งนี้โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต โดยมีโครงสร้างดังต่อไปนี้ (ข้อมูลจากสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ณ วันที่ 7 มีนาคม 2556)

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า	26 หน่วยกิต
1.1 วิชาสามัญทั่วไป	18 หน่วยกิต
1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	8 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	66 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	10 หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า	16 หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า	36 หน่วยกิต
2.4 โครงการ	4 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10 หน่วยกิต
4. ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)	
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)	

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมุ่งเน้นการศึกษาในหมวดวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 64.71 เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด ในขณะที่เรียนในหมวดวิชาสามัญเพียงร้อยละ 25.50 ซึ่งในโครงสร้างหลักสูตรเป็นกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 4 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 3.92

สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงชั้นที่ 4 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 8) ซึ่งการศึกษาระดับนี้มีวัตถุประสงค์เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาคนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำและผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ ได้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 20) ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คิดน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ 1 หน่วยกิต ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนของระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไว้ทั้งสิ้นรวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง โดยกำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มรวมเวลาเรียนทั้งสิ้น 1,560 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 43.33 ของเวลาเรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ จะใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 240 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 15.38 ในขณะที่กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี จะใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 120 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 7.69 นอกจากนี้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต้องเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำนวน 360 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 10 ของเวลาเรียนทั้งหมด และรายวิชาหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น จำนวนไม่น้อยกว่า 1,560 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 43.33

จากคุณสมบัติของนักศึกษาดังกล่าวที่มาจากหลักสูตรที่แตกต่างกัน และแผนการศึกษาที่แตกต่างกัน อาจส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ ชีรศักดิ์ อูร์จนา นนท์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในรายวิชาทั้งหมดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในขณะที่รายวิชาในหมวดวิชาชีพแต่ละสาขาของวิศวกรรมศาสตร์ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นรายวิชาพื้นฐานในกลุ่มวิชาแกน ของคณะบัญชีและเป็นรายวิชาบังคับก่อนของกลุ่มวิชาเอก โดยจะศึกษาเกี่ยวกับการบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะ ระบบใบสำคัญ ระบบเงินสดย่อย การบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ เงินลงทุน ตัวเงิน สิ้นค้า คงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ และการบัญชีธุรกิจการผลิต ทั้งนี้เนื้อหาสาระที่ต้องเรียนค่อนข้างเน้นทางด้านกรคำนวณทาง

คณิตศาสตร์ ประกอบกับรายละเอียดของวิชาเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์เฉพาะทางวิชาชีพมากขึ้น และนักศึกษาจะต้องสามารถแก้ปัญหาโจทย์ เปลี่ยนปัญหาโจทย์มาจำแนกเป็นรายการได้และสามารถวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลได้ จากระดับคะแนนในใบอนุญาตผลการสอบได้ใน ปีการศึกษาที่ผ่านมา (ภาคการศึกษาที่ 1/2555) พบว่ามีนักศึกษาลงทะเบียนจำนวน 25 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูงตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28 นักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางตั้งแต่ร้อยละ 60 – 69 มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ในขณะที่มีนักศึกษานักเรียนจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 52 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

จากประเด็นปัญหานักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจในรายวิชา หลักการบัญชีขั้นต้น 2 สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้ พัชรา อ่ำอ้อม (2549) พบว่านักเรียนชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โรงเรียนวิมลพณิชยการศรีษาน ในปีการศึกษา 2546 ภาคเรียนที่ 2 ได้ ประเมินผลสมรรถภาพ การแก้ปัญหาโจทย์ เพื่อประเมินผลการเรียนและสอบวัดผลตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ พบว่า นักเรียนจำนวน 472 คน จากนักเรียนทั้งหมด 600 คน คิดเป็นร้อยละ 78.74 ไม่สามารถแก้ปัญหาโจทย์ได้ เนื่องจากไม่เข้าใจในข้อความที่กำหนดในปัญหาโจทย์ ไม่สามารถเปลี่ยน ปัญหาโจทย์มาจำแนกเป็นรายการได้ ไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่างๆ ที่ปัญหาโจทย์ กำหนดให้ เลือกรูปการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้อง และขาดการตรวจสอบคำตอบที่ได้ จะเห็นว่านักเรียน ไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่การอาชีวศึกษาคาดหวัง นอกจากนี้ ณัฐชา วัฒนวิไลและคณะ (2552) พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานเดิม ได้แก่ การที่ นักศึกษาเคยเรียนวิชาบัญชีมาก่อนที่จะเรียนวิชาหลักการบัญชี 1 ระดับการศึกษา ก่อนเข้าคณะบัญชี เกรดเฉลี่ยสะสมจาก โรงเรียนเดิมแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1 แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่เคยเรียนบัญชีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักการบัญชี 1 สูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยเรียนบัญชี นักศึกษาที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชี 1 สูงกว่านักศึกษาที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์ภาษา สายวิทย์ และสายศิลป์คำนวณ ตามลำดับ

ด้วยคุณสมบัติของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มที่มาจากหลักสูตรที่แตกต่างกัน แผนการศึกษาที่ แตกต่างกัน และจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย ในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานในกลุ่มวิชาแกน ของคณะ บัญชี เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษา ในแต่ละกลุ่มต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 ภาคการศึกษาที่ 2/2555
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำถามการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ภาคการศึกษา 2/2555 แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. พัฒนาการทางการเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. นักศึกษาที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพมีพัฒนาการทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบเดิมซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ มีการใช้สื่อประกอบการสอนและเพิ่มการทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน (Pretest) และการทดสอบวัดความรู้หลังเรียน (Posttest) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ในภาคการศึกษาที่ 2/2555 จำนวนทั้งหมด 231 คน ประกอบด้วย 3 กลุ่มเรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัย

เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเฉพาะนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 111 คน

2. ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ในภาคการศึกษาที่ 2/2555 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้โดยรวมของรายวิชา ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ผู้วิจัยนำมาจากคลังข้อสอบและผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในการวิเคราะห์ข้อสอบแล้ว

2.2 แบบทดสอบย่อย ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดความเข้าใจในเนื้อหา ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีทั้งแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบเติมข้อความ และการแสดงวิธีการคำนวณ ซึ่งจะคละกันในแต่ละเรื่อง การทดสอบจะเป็นการทดสอบ Posttest ในแต่ละเรื่อง ใช้เวลาประมาณ 15 – 20 นาที รวมทั้งสิ้น 4 ชุด ในเนื้อหา ดังนี้

- 2.2.1 การตีราคาสินค้าคงเหลือ
- 2.2.2 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- 2.2.3 หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
- 2.2.4 กิจการอุตสาหกรรม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ วุฒิการศึกษา ก่อนเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2

4. ด้านเวลา

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลา 6 เดือน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

นิยามศัพท์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียนของนักศึกษาซึ่งวัดจากผลการเรียนของวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น สำหรับภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับต่ำ หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่า ร้อยละ 60
2. ระดับปานกลาง หมายถึง ผลการเรียนตั้งแต่ ร้อยละ 60 – 69

3. ระดับสูง หมายถึง ผลการเรียนรู้ตั้งแต่ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

การทดสอบก่อนเรียน (Pretest) หมายถึง การทดสอบล่วงหน้าในเนื้อหาโดยรวม เพื่อวัดความรู้พื้นฐานและความเข้าใจในเนื้อหาวิชาก่อนการเรียนการสอน โดยใช้เวลาทดสอบประมาณ 25 – 30 นาที

การทดสอบหลังเรียน (Posttest) หมายถึง การทดสอบหลังดำเนินการสอนหรือเมื่อสิ้นสุดการสอนในเนื้อหาที่เรียนมาแล้วทั้งหมด เพื่อวัดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนของนักศึกษาโดยรวม โดยใช้เวลาทดสอบประมาณ 25 – 30 นาที

การทดสอบย่อย (Formative Test) หมายถึง การทดสอบระหว่างดำเนินการสอนหรือเมื่อสิ้นสุดการสอนในเนื้อหาที่เรียนแต่ละเนื้อหาย่อยทีละบท เพื่อวัดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนของนักศึกษาและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อค้นหาสิ่งบกพร่อง โดยใช้เวลาทดสอบประมาณ 15 – 20 นาที

การเรียนสายสามัญ หมายถึง การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ แบ่งออกเป็น ระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 เป็นการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงชั้นที่ 4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่างๆ ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตามหลักสูตร 3 ปี โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นกลุ่มสาระต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน คือ

1. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (วิทย์-คณิต)
2. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน ศิลปศาสตร์-คณิตศาสตร์ (ศิลป์-คำนวณ)
3. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน ศิลปศาสตร์-ภาษา (ศิลป์-ภาษา)
4. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน ศิลปศาสตร์-สังคม (ศิลป์-สังคม)

การเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง สาขาการศึกษาเฉพาะทาง โดยเน้นให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ หรือสมัครงานตามสาขานั้นๆ ได้ ซึ่งถือว่าผู้ที่เรียนจบสาขาวิชานั้นๆ เป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานสำหรับประกอบอาชีพนั้นๆ ได้ ประกอบด้วย

1. หลักสูตร ปวช. คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. หลักสูตร ปวส. คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 ที่มีการเรียนร่วมกันระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎี เอกสาร ตำรา ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในการประกอบการศึกษาวิจัย เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมีประเด็นเนื้อหาที่สามารถแบ่งผลการศึกษาค้นคว้าออกเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่รองรับการวิจัย

- 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
- 1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖)
- 1.3 เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2
- 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการสอน
- 1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และกระบวนการแก้ปัญหา
- 1.6 แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 1.7 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่รองรับการวิจัย

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ เพื่อนำไปสู่การ

พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้ง เป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติใน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทาง ในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนี้ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียน ขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้ สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและ ประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มี ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2551: 1)

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพล โลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็ม ตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4) มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการ เรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบน พื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมี โอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัด การเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6) ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 8) จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 10) โดยแบ่งเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย : ความรู้ ทักษะและวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความชื่นชม การเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย และภูมิใจในภาษาประจำชาติ
2. คณิตศาสตร์ : การนำความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิตและการศึกษาต่อ การมีเหตุผล มีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

3. วิทยาศาสตร์ : การนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และจิตวิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม : การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข การเป็นพลเมืองดี ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา การเห็นคุณค่าของทรัพยากร และการสิ่งแวดล้อม ความรักชาติและภูมิใจในความเป็นไทย
5. สุขศึกษาและพลศึกษา : ความรู้ ทักษะและเจตคติในการสร้างเสริมสุขภาพพลานามัยของตนเองและผู้อื่น การป้องกันและปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อสุขภาพอย่างถูกวิธี และทักษะในการดำเนินชีวิต
6. ศิลปะ : ความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะสุนทรียภาพและการเห็นคุณค่าทางศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี : ความรู้ ทักษะและเจตคติในการทำงาน การจัดการ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและการใช้เทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ : ความรู้ ทักษะ เจตคติ และวัฒนธรรมการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ

ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 20) จัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. **ระดับประถมศึกษา** (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. **ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น** (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนานุคลิกภาพส่วนตัว มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

ทั้งนี้ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งเป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาต่างๆ ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตามหลักสูตร 3 ปี โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นกลุ่มสาระต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน (ข้อมูลจากการTrueplookpanya.com ณ วันที่ 7 มีนาคม 2556) คือ

1. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (วิทย์-คณิต)
2. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน ศิลปศาสตร์-คณิตศาสตร์ (ศิลป์-คำนวณ)
3. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน ศิลปศาสตร์-ภาษา (ศิลป์-ภาษา)
4. กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ด้าน ศิลปศาสตร์-สังคม (ศิลป์-สังคม)

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 20) ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน ดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละ ไม่เกิน 5 ชั่วโมง

2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง คำนวณของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน วันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คำนวณของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

โครงสร้างเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 21) ได้กำหนดกรอบ
โครงสร้างเวลาเรียน ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน									
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย
	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6	ม. 1	ม. 2	ม. 3	ม. 4 - 6
1. กลุ่มสาระการเรียนรู้										
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160	120	120	120	240
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160	120	120	120	240
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80	120	120	120	240
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	80	80	80	80	80	80	120	120	120	240
สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80	80	80	80	120
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80	80	80	80	120
การทำงานอาชีพและ เทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80	80	80	80	120
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	80	80	80	120	120	120	240
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	800	800	800	800	800	800	840	840	840	1,560
2. กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360
3. รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัด เพิ่มเติมตามความ พร้อมและจุดเน้น	ปีละไม่เกิน 80 ชั่วโมง						ปีละไม่เกิน 240 ชั่วโมง			ไม่น้อยกว่า 1,560 ชั่วโมง
รวมเวลาเรียน ทั้งหมด	ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง/ปี						ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง/ปี			รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง

1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖)

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพกสิกรรม การอาชีวศึกษาจึงเริ่มขึ้นอย่างเป็นระบบโดยได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 ซึ่งเป็นการศึกษาพิเศษ หมายถึง การเรียนวิชาเฉพาะเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนสามัญศึกษา จะสอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษา จะสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ณ วันที่ 7 มีนาคม 2556)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาวิชาชีพเพื่อพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือและระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาวิชาชีพ (ระดับเทคนิค) จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลให้เป็นผู้ปฏิบัติงานที่สามารถแก้ปัญหาได้ สร้างองค์ความรู้ในอาชีพ มีบุคลิกภาพ คุณธรรมและเจตคติที่ดี ทั้งนี้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖) ประกอบด้วยหลักการและจุดหมาย (ข้อมูลจากสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ณ วันที่ 7 มีนาคม 2556) ดังนี้

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้นๆ
6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ระดับการศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖) จัดระดับการศึกษาเป็น 2 ระดับ (ข้อมูลจากการTruepllookpanya.com ณ วันที่ 7 มีนาคม 2556) ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ หลักสูตร ปวช.
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ หลักสูตร ปวส.

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ กำหนดให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต (กรมวิชาการ, 2546: 11) โดยมีโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า	26 หน่วยกิต
1.1 วิชาสามัญทั่วไป	18 หน่วยกิต
1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	8 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	66 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	10 หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า	16 หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า	36 หน่วยกิต
2.4 โครงการ	4 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10 หน่วยกิต
4. ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)	
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)	

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้เปิดหลักสูตรบัญชีบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี โดยในการรับสมัครนักศึกษา คุณสมบัติของผู้สมัครที่มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อได้จะต้องสำเร็จการศึกษาจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาจะต้องเรียนร่วมกันในรายวิชากลุ่มต่างๆ จากข้อมูลโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมุ่งเน้นการศึกษาในหมวดวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 64.71 เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด และเรียนในหมวดวิชาสามัญเพียงร้อยละ 25.50 ซึ่งในโครงสร้างหลักสูตรเป็นกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 4 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 3.92 ในขณะที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งเน้นการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระคิดเป็นร้อยละ 43.33 ของเวลาเรียนทั้งหมด เป็นกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ร้อยละ 15.38 และเรียนในกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีเพียงร้อยละ 7.69

ดังนั้นในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานในกลุ่มวิชาแกนของคณะบัญชี จึงต้องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อศึกษาคูณสมบัติของนักศึกษาที่มา จากหลักสูตรที่แตกต่างกัน และแผนการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันได้หรือไม่ อย่างไร

1.3 เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2

วิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นการบัญชีการเงิน (financial accounting) ที่เน้นทางด้านการบันทึกบัญชี กระบวนการผ่านบัญชี การจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ข้อมูลทางบัญชีการเงินใช้สำหรับบุคคลภายในและบุคคลภายนอก รวมถึงมาตรฐานการบัญชีที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (กชกร, 2547: 3)

1.3.1 คำอธิบายรายวิชา

จากรายละเอียดหลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ได้เสนอคำอธิบายรายวิชาของวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 ดังนี้ การบันทึกรายการในสมุดรายวัน เฉพาะ ระบบใบสำคัญ ระบบเงินสดย่อย การบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ เงินลงทุน ตัวเงิน สินค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หนี้สิน ส่วนของเจ้าของและการบัญชีธุรกิจการผลิต

1.3.2 รายละเอียดในการศึกษาแต่ละหัวข้อ

1. หลักการบัญชีเกี่ยวกับระบบเงินสดย่อย จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถบันทึกบัญชีการตั้งวงเงินสดย่อยและเบิกชดเชยเงินสดย่อยได้ และสามารถสรุปใบสำคัญเงินสดย่อยเพื่อดำเนินการเบิกชดเชยเงินสดย่อย
2. การบัญชีเกี่ยวกับเงินลงทุนและการแสดงรายการ จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถจัดประเภทของเงินลงทุนได้ สามารถบันทึกบัญชีสำหรับหลักทรัพย์เพื่อค้าและหลักทรัพย์เพื่อขายได้ สามารถคำนวณต้นทุนของเงินลงทุนได้ และสามารถปรับมูลค่าหลักทรัพย์เพื่อค้า หลักทรัพย์เพื่อขายโดยการแสดงรายการในงบการเงิน ณ วันสิ้นงวดได้ถูกต้อง
3. การบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้และตัวเงินรับ จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถจัดประเภทและวัดมูลค่าของลูกหนี้ด้วยวิธีการตัดจำหน่ายโดยตรงและวิธีตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สามารถบันทึกบัญชีลูกหนี้ที่ไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ สามารถวัดมูลค่าและบันทึกบัญชีเกี่ยวกับตัวเงินรับ ตัวเงินรับขายลดและตัวเงินรับขาดความเชื่อถือได้ การปรับปรุงดอกเบี้ย ณ วันสิ้นงวด และแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้และตัวเงินรับในงบการเงินได้

4. การบัญชีเกี่ยวกับการตีราคาสินค้าคงเหลือ จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาเข้าใจความหมายของสินค้านคงเหลือได้ สามารถคำนวณต้นทุนขายและสินค้านคงเหลือภายใต้ระบบสินค้านคงเหลือแบบต่อเนื่อง และภายใต้ระบบสินค้านคงเหลือแบบสิ้นงวดได้ สามารถแสดงรายการเกี่ยวกับสินค้านคงเหลือในงบการเงินได้

5. การบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถวัดมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้ สามารถคำนวณและบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคา สามารถคำนวณและบันทึกบัญชีเมื่อมีการเลิกใช้ หรือการขายสินทรัพย์

6. การบัญชีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถวัดมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติได้ สามารถคำนวณค่าสูญสิ้นและการบันทึกบัญชีของทรัพยากรธรรมชาติ และสามารถตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้

7. การบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินหมุนเวียน จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาเข้าใจประเภทของหนี้สิน การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินหมุนเวียน และการแสดงรายการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินหมุนเวียน

8. การบัญชีเกี่ยวกับส่วนของผู้ถือหุ้น จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถบันทึกบัญชีของกิจการแต่ละประเภท และสามารถแสดงรายการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนของผู้ถือหุ้นได้

9. การบัญชีเกี่ยวกับระบบใบสำคัญ และสมุดรายวันเฉพาะ จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถจัดทำทะเบียนใบสำคัญจ่าย ทะเบียนจ่ายเช็คและบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะได้

10. การบัญชีสำหรับธุรกิจการผลิต จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถคำนวณหาต้นทุนการผลิตและจัดทำงบต้นทุนการผลิตได้

จะเห็นได้ว่า วิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก จะต้องทำความเข้าใจข้อมูลที่เป็นคำศัพท์เฉพาะทางวิชาชีพมากขึ้น นักศึกษาจะต้องสามารถแก้ปัญหาโจทย์ เปลี่ยนปัญหาโจทย์มาจำแนกเป็นรายการได้ ต้องสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเพื่อนำมาบันทึกบัญชีได้ แสดงรายการเปิดเผยข้อมูลของบัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นได้ และจะต้องมีทักษะด้านคำนวณทางคณิตศาสตร์เพื่อกำหนดต้นทุนของสินทรัพย์แต่ละประเภทได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดความรู้โดยรวมของเนื้อหาทุกหัวข้อ มาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในบทเรียนและพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้เป็นแบบทดสอบย่อยหลังเรียนในเนื้อหาเกี่ยวกับการตีราคาสินค้านคงเหลือ การบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ การบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น และการบัญชี

สำหรับธุรกิจการผลิต เนื่องจากเนื้อหาดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องใช้ทักษะการคำนวณและกระบวนการแก้ปัญหาโจทย์ค่อนข้างมาก อีกทั้งต้องทำความเข้าใจต่อการบันทึกบัญชีและการแสดงรายการในงบการเงิน

1.4 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการสอน

1.4.1 ความหมายของการสอน

Good (1973: 304 และ 588) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ดังนี้
ความหมายของการสอนในระดับแคบ หมายถึง วิธีการที่ครูถ่ายทอดความรู้ อบรมนักเรียน ให้มีความรู้ ความคิด เจตคติและทักษะดังที่จุดประสงค์การศึกษาได้ระบุไว้

ความหมายของการสอนในระดับกว้าง หมายถึง การกระทำและการดำเนินการด้านต่างๆ ของครูภายใต้สภาพการณ์การเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

- การสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
- กระบวนการตัดสินใจและวางแผนก่อนสอน ซึ่งได้แก่ การวางแผนการสอน การ

จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์

Langford (อ้างถึงใน มาสวีร์ มาศศิธร โชติ 2553: 13) กล่าวว่า การสอน คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลคนหนึ่งยอมรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของบุคคลอีกคนหนึ่ง (การสอนจึงเป็นกิจกรรมที่ครูกระทำเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้)

ทิสนา เขมมณี (2550: 3) กล่าวว่า การสอนเป็นการบอกกล่าว สั่ง อธิบาย ชี้แจง หรือแสดงให้ดู การสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติต่างๆ โดยที่ผู้สอนและผู้รับ หรือครูและศิษย์ มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในกระบวนการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ เป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตามความคิดเห็นและความสามารถของตน ผู้เรียนหรือศิษย์เป็นผู้รับการถ่ายทอดตามแต่ครูจะให้ การสอนโดยครูนี้เกิดขึ้นได้ทุกแห่ง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ แต่แต่สถานการณ์และความพอใจของครู

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546: 2) กล่าวว่า การสอน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน

ดังนั้นจึงอาจกล่าวพอสรุปได้ว่า การสอน เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการบอกกล่าว สั่ง อธิบาย ชี้แจง ถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ ความคิดและความเชื่อของครูผู้สอน ด้วยกระบวนการและเทคนิค

ในการสอนต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้เกิดทักษะหรือความชำนาญ โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่

1.4.2 หลักพื้นฐานในการสอน

ในการสอนจำเป็นต้องมีหลักการสอน เพื่อให้งานการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตรงตามจุดหมายของหลักสูตร ดังนั้น หลักการสอนจึงเป็นความรู้พื้นฐานที่สำคัญ สำหรับผู้เป็นครู ทองคุณ หงส์พันธุ์ (อ้างถึงใน อารมณ์ ใจเที่ยง 2546: 9) ได้ให้หลักการสอนโดย กล่าวไว้เป็นบัญญัติ 20 ประการของการสอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรให้กระจ่าง
2. วางแผนการสอนอย่างดี
3. มีกิจกรรม/ทำอุปกรณ์
4. สอนจากง่ายไปหายาก
5. วิธีสอนหลากหลายมากชนิด
6. สอนให้คิดมากกว่าจำ
7. สอนให้ทำมากกว่าท่อง
8. แคล้วคล่องเรื่องสื่อสาร
9. ต้องชำนาญการจูงใจ
10. อย่าลืมใช้จิตวิทยา
11. ต้องพัฒนาอารมณ์ขัน
12. ต้องผูกพันห่วงหาศิษย์
13. ฝ่าตามติดพฤติกรรม
14. อย่าทำตัวเป็นทรราช
15. สร้างบรรยากาศไม่น่ากลัว
16. ประพฤติตัวตามที่สอน
17. อย่าต๋อรองกำลังใจ
18. ใช้เทคนิคการประเมิน
19. ผู้เรียนเพลินมีความสุข
20. ครูสนุกกับนักเรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (อ้างถึงใน อารมณ์ ใจเที่ยง 2546: 10) กล่าวถึงหลักการพื้นฐานในการสอนไว้ 4 ประการ คือ

1. หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน ได้แก่ การเตรียมตัวผู้สอนด้านความรู้ ด้านทักษะการสอน และด้านการแก้ปัญหาการสอน
2. หลักการวางแผนและเตรียมการสอน ได้แก่ การเตรียมเขียนแผนการสอน ผลัดสื่อเตรียมแบบทดสอบ และซ่อมสอน
3. หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ เช่น หลักความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการเร้าความสนใจ หลักการเสริมแรง ฯลฯ
4. หลักการประเมินผลและรายงานผล ซึ่งเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การสอน การสร้างและใช้เครื่องมือประเมิน การตีความหมายและรายงานผลการประเมิน

อารมณ์ ใจเที่ยง (2546: 10) กล่าวถึงหลักพื้นฐานในการสอนที่ผู้สอนต้องคำนึงถึง ได้แก่

1. ก่อนการสอน ผู้สอนต้องเตรียมการสอนในหัวข้อต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู และเอกสารประกอบการสอนต่างๆ เพื่อจัดทำแผนการสอน
 - 1.2 ศึกษาผู้เรียนให้ทราบถึงความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์เดิม ความสามารถ ความสนใจ ฯลฯ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการเตรียมสอน
 - 1.3 เขียนแผนการสอนให้มีครบทุกข้อ ได้แก่
 - ก. จุดประสงค์การสอน
 - ข. เนื้อหาสาระสำคัญของบทเรียน
 - ค. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - ง. สื่อการเรียนการสอน
 - จ. การวัดผลประเมินผล
 - 1.4 เตรียมสื่อการเรียนการสอน เอกสารหรือข้อทดสอบ ตลอดจนสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกต่างๆ ไว้ให้พร้อมก่อนสอน
2. ขณะสอน ผู้สอนดำเนินการสอน โดยคำนึงถึงข้อต่อไปนี้
 - 2.1 ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ในแผนการสอน
 - 2.2 ใช้ทักษะการสอนที่เหมาะสม เช่น การอธิบาย การใช้วาจา กิริยาท่าทาง การเขียน กระดานดำ ฯลฯ

2.3 ใช้เทคนิควิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยใช้วิธีสอนหลายรูปแบบ และดำเนินการสอนอย่างเป็นกระบวนการ

2.4 เน้นการให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.5 ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับบทเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้

2.6 ใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ให้ถูกต้อง เช่น การเสริมกำลังใจ การจูงใจ การฝึกหัด การให้งานตามความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล การสอนจากง่ายไปหายาก ฯลฯ

2.7 สร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ เช่น ห้องเรียนสะอาด สว่าง กว้างขวาง ครูผู้สอนใจดี ไม่เข้มงวดดุคุดัน ฯลฯ

2.8 ใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน

3. หลังการสอน ผู้สอนควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 พิจารณาผลการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ถ้ามีเพียงส่วนน้อยที่ไม่บรรลุ ควรได้จัดสอนซ่อมเสริมให้ แต่ถ้ามีผู้เรียนจำนวนมากที่ไม่บรรลุ แสดงว่าการสอนตลอดจนการวางแผนการสอนมีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

3.2 ปรับปรุงแก้ไขโดยหาสาเหตุที่เกิดข้อบกพร่องแล้วแก้ไขที่จุดบกพร่องนั้น

จากหลักการสอนที่ยกมากล่าวข้างต้น จึงอาจพอสรุปได้ว่า หลักพื้นฐานในการสอน ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ก่อนมีการสอน วางแผนการสอนและเตรียมสื่อการสอนให้ครอบคลุม ในขณะที่สอนผู้สอนต้องใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ให้ถูกต้อง มีวิธีการสอนและใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย พร้อมทั้งเสริมแรงจูงใจและสร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีความสุขเพลิดเพลิน นอกจากนี้หลังการสอนผู้สอนควรมีการประเมินผลการสอนเพื่อหาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน และเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

1.4.3 ลักษณะการสอนที่ดี

อากรณ ใจเที่ยง (2546: 11) ได้กล่าวถึงการสอนที่ดีจะมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นการสอนที่มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ครอบคลุมประกอบของการสอน อันได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล

2. เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านเจตคติและด้านทักษะ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้แจ้ง กิดชอบ และปฏิบัติดี เกิดการเจริญเติบโตทุกด้านอย่างขึ้นบานและแจ่มใส

3. เป็นการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์กับเนื้อหาและกับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสม

4. เป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5. เป็นการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

6. เป็นการสอนที่คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและตลอดไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจัย ได้รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา ย่อมดีกว่าวิธีสอนโดยบอกความรู้ให้ หรือกระทำให้ดูแต่เพียงอย่างเดียว

7. การสอนที่เร้าความสนใจผู้เรียน เช่น ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้คำถามกระตุ้นให้คิด ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ (Learning by doing) ได้ทดลอง ได้คิดค้นคว้า เป็นต้น ย่อมทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนใจ

8. เป็นการสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ บรรยากาศด้านวัตถุ หมายถึง การมีสภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตาสบายใจในการเรียน ส่วนด้านจิตใจ หมายถึง การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยดี ให้ความเป็นกันเอง ให้ความเมตตา ความรัก ความอบอุ่นแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสุข มีชีวิตชีวา และไม่ตึงเครียด

9. เป็นการสอนที่ผู้สอนรู้จักจัดวิทยาการการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัลและการลงโทษที่พอดี การให้คำชม การจูงใจ เร้าใจให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นภายใน การให้ผู้เรียนได้รับทราบผลงานของตนโดยทันที การให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตน

10. เป็นการสอนที่ส่งเสริมการปกครองระบบประชาธิปไตย เช่น ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน ได้ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกการทำตามข้อกำหนดของกลุ่มและฝึกระเบียบวินัยในตนเอง

11. เป็นการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นตอนการสอนที่ไม่สับสน ในการสอนจำเป็นต้องมีการเตรียมการสอน เตรียมจัดลำดับการสอนให้สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม

12. เป็นการสอนที่มีการวัดผลประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียน โดยอาจใช้วิธีต่างๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ การให้ค้นคว้ารายงาน การทำแบบฝึกหัด เป็นต้น การวัดผลประเมินผลจะช่วยวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และวัดผลสำเร็จของผู้สอน ผู้สอนจะนำ

ผลการประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับพิจารณาการสอนของตนว่า มีข้อบกพร่องที่องค์ประกอบการสอนข้อใด ทำให้แก้ไขได้ตรงจุด เพื่อความสมบูรณ์ของการสอนครั้งต่อไป

13. เป็นการสอนที่ผู้สอนสอนด้วยวิญญานความเป็นครู สอนด้วยความกระตือรือร้น สอนด้วยความตั้งใจ ความเต็มใจ และความมั่นใจ บุคลิกภาพท่าทีการแสดงออกของผู้สอนจะสะท้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้สึกของผู้สอนได้ดี ถ้าผู้สอนมีความรู้สึกที่ดีทั้งต่อผู้เรียนและต่ออาชีพ ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนด้วยความศรัทธา ด้วยความสุข ด้วยความตั้งใจและด้วยความเต็มใจเช่นกัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า ลักษณะการสอนที่ดีเป็นการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความสุข

1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และกระบวนการแก้ปัญหา

1.5.1 ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ (Learning) เป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์ได้มีการพัฒนาการแตกต่างจากสัตว์โลกอื่นๆ เนื่องจากได้รับประสบการณ์ผ่านการสังเกต การพิจารณา การไตร่ตรอง จนเกิดการพัฒนาเป็นความรู้ และปัจจุบันคำว่า “การเรียนรู้” เป็นคำที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นคำหลักสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมีผู้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน อารมณ์ ใจเที่ยง 2546: 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้หมายถึง การปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวคิดและพฤติกรรม อันเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ซึ่งควรเป็นการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

อารีย์ พันธุ์ณี (อ้างถึงใน อารมณ์ ใจเที่ยง 2546: 14) ได้สรุปความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน มิใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติ สัญชาตญาณ วุฒิภาวะ อุบัติเหตุหรือความบังเอิญ

อารมณ์ ใจเที่ยง (2546: 14) ได้สรุปความหมายของการเรียนรู้ คือกระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อนข้างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากความมีวุฒิภาวะที่เพิ่มขึ้น หรือผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ

1.5.2 กระบวนการของการเรียนรู้

Mouley G.J. (อ้างถึงใน อารี พันธุ์ฉวี 2540: 95) ได้จัดลำดับขั้นของกระบวนการเรียนรู้เป็น 7 ขั้นด้วยกัน ดังนี้

1. แรงจูงใจ หมายถึง สภาพที่อินทรีย์เกิดความต้องการ หรืออยู่ในสภาวะขาดสมดุลก็จะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจ เพื่อผลักดันให้เกิดพฤติกรรมเพื่อทดแทนสภาวะการขาดหรือทำให้อินทรีย์อยู่ในสภาวะสมดุล แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นในการเรียนรู้ และเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางและความเข้มของพฤติกรรมให้เกิดขึ้น

2. เป้าหมาย หมายถึง สภาพต่อจากการบุคคลเกิดแรงจูงใจแล้ว บุคคลก็จะกำหนดเป้าหมาย ซึ่งจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ เป้าหมายจึงเป็นส่วนผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและนำไปสู่การเรียนรู้ได้ ลักษณะเป้าหมายอาจแตกต่างกัน บางคนอาจเป็นเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการทางสรีระ แต่บางคนอาจกำหนดเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมก็อาจเป็นได้

3. ความพร้อม หมายถึง สภาพความพร้อมของอินทรีย์ทางร่างกาย จิตใจ อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้ รวมทั้งความเจริญเติบโตของร่างกาย แรงจูงใจ ความสนใจ ประสบการณ์เดิม เป็นต้น ซึ่งความพร้อมดังกล่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ จะช่วยให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้แตกต่างกัน บุคคลที่มีความพร้อมมากก็อาจเรียนรู้ได้ดี

4. อุปสรรค หมายถึง การเผชิญกับสิ่งขวางกั้นหรือสิ่งสกัดกั้น ระหว่างพฤติกรรมกับเป้าหมาย ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมาย บุคคลจึงเกิดความเครียดก็จะพยายามหาทางลดความเครียดลงหรือหาวิธีการแก้ปัญหา ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นได้

5. การตอบสนอง หมายถึง การแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อแรงจูงใจ เป้าหมาย ความพร้อมหรืออุปสรรค ซึ่งอาจเริ่มด้วยการเลือกตอบสนองที่เหมาะสม หรือแก้ปัญหาให้ดีที่สุดและการตอบสนองจะเป็นแนวทางไปสู่เป้าหมาย

6. การเสริมแรง หมายถึง เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมที่ตอบสนองแล้ว ได้รับผลย้อนกลับในทางที่ดี อาจเป็นรางวัลหรือการเสริมแรงในรูปแบบต่างๆ เช่น คำชมเชย ความพอใจ ความสำเร็จ ความก้าวหน้าหรืออื่นๆ ก็จะทำให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง และมีความคงทนในการแสดงพฤติกรรม ดังนั้น การเสริมแรงจึงเป็นการให้ภายหลังจากแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และทำให้พฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยและคงทน

7. การสรุปความเหมือน หมายถึง หลังจากผู้เรียนบรรลุเป้าหมายแล้ว เขาสามารถสรุป กฎเกณฑ์หรือสถานการณ์การเรียนรู้ที่ประสบมาแล้วนำไปใช้ในสถานการณ์หรือประสบการณ์ใหม่ ได้ เป็นการขยายขอบเขตความรู้ให้กว้างขวางขึ้น

นอกจากนี้ John B. Carroll (1963) (อ้างถึงใน ธนา นนทพุทฺธ, 2554) ผู้มองการเรียนรู้ว่ามีความสัมพันธ์กับเวลาที่ผู้เรียนได้รับในการเรียนรู้ คาร์รอลเชื่อว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ หากผู้เรียนได้รับเวลาที่จะเรียนรู้เรื่องนั้นๆ อย่างเพียงพอตามความต้องการของตน ซึ่งความต้องการนั้นย่อมขึ้นกับลักษณะของผู้เรียนและลักษณะของการสอน ผู้เรียนที่มีความถนัดสูง จะใช้เวลาน้อยกว่าผู้เรียนที่มีความถนัดต่ำกว่า การสอนที่มีคุณภาพสูงจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วกว่าการสอนที่มีคุณภาพต่ำ ดังนั้นการจัดการการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ นั้น ครูจำเป็นจะต้องคำนึงความถนัดทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจ ความพยายามในการเรียน เวลาที่ใช้ในการเรียนและคุณภาพในการสอนของครู องค์ประกอบทั้ง 5 นี้ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี (ทิสนา แคมมณี, 2550: 207)

ตามองค์ประกอบของ Carroll ได้ให้คำนิยามและอธิบายความคิดขององค์ประกอบทั้ง 5 ดังนี้ (อ้างถึงใน ชีรศักดิ์ อัจฉานนท์ 2548: 8)

1. ความถนัดทางการเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง ปริมาณเวลาที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนเรื่องนั้นๆ ให้ได้ผลตามเกณฑ์ของจุดมุ่งหมาย กล่าวคือในการเรียนเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวนั้น ถ้าผู้ใดใช้เวลาในการเรียนน้อยกว่าก็จัดว่าเป็นผู้ที่มีความถนัดสูง แต่ถ้าใช้เวลาเรียนมากก็จัดว่าเป็นผู้มีความถนัดต่ำ
2. ความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่เข้าใจว่า จะต้องเรียนอะไรหรือจะต้องทำอะไร จะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้บรรลุผลในการเรียน
3. ความพยายามในการเรียน หมายถึง เวลาที่ผู้เรียนตั้งใจเรียน ถ้าผู้เรียนมีความพากเพียรมากจะใช้เวลาในการตั้งใจเรียนมาก ถ้ามีความพากเพียรน้อยก็จะใช้เวลาในการตั้งใจเรียนน้อย และถ้าผู้เรียนมีความพากเพียรมากก็ย่อมจะมีโอกาสประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้มากขึ้น แต่ถ้ามีความพากเพียรน้อยก็ย่อมจะมีโอกาสประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้น้อยลง
4. เวลาที่ใช้ในการเรียน หมายถึง เวลาที่กำหนดหรือจัดให้แก่ผู้เรียนในการเรียนในแต่ละบทหรือแต่ละหน่วยในการเรียน การกำหนดให้ผู้เรียนใช้เวลาเรียนเท่ากันเป็นการละเลยความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่ม ผู้เรียนแต่ละคนต้องการเวลาเรียนแตกต่างกันเพื่อให้บรรลุตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

5. คุณภาพในการสอน หมายถึง การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและคุณลักษณะของผู้เรียน ถ้ามีคุณภาพของการสอนสูงก็จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ง่าย ต้องการเวลาเรียนน้อยลง แต่ถ้ามีคุณภาพของการสอนต่ำผู้เรียนก็จะต้องใช้เวลาในการเรียนมากขึ้น

ซึ่งต่อมา บลูม (Bloom, 1969 อ้างถึงใน ธนา นนทพุทฺธ, 2554) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อรอบรู้จากรูปแบบการเรียนรู้ของ John B. Carroll โดยอธิบายว่า ถ้าความสามารถหรือความถนัดของผู้เรียนในการเรียนวิชาหนึ่งมีการกระจายเป็น โค้งปกติ หากครูใช้เวลาในการเรียนเท่ากันหมด และใช้การสอนเหมือนกันหมดทุกคนแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีค่าค่อนข้างสูง (.70) แต่ถ้าผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนแตกต่างกันและสอนแต่ละคนให้แตกต่างกันตามความสามารถของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีความสามารถในการเข้าใจช้า ก็ให้เวลามาก ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถในการเข้าใจเร็ว ก็จะใช้เวลาน้อย จะมีผู้เรียนร้อยละ 95 ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่เรียกว่ารอบรู้

1.5.3 กระบวนการแก้ปัญหา

Good, Carter V. (1973: 518) ได้ให้ความหมายของกระบวนการแก้ปัญหาว่าเป็นแบบแผนหรือวิธีการดำเนินการซึ่งอยู่ในภาวะที่มีความยากลำบากยุ่งยากหรืออยู่ในสภาวะที่พยายามตรวจด้วยข้อมูลที่หามาได้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ตั้งสมมติฐาน และมีการทดสอบสมมติฐานภายใต้การควบคุม มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง เพื่อหาความสัมพันธ์ที่จะทดแทนสมมติฐานว่าเป็นจริงหรือไม่

Gagne ได้อธิบายความหมายของกระบวนการแก้ปัญหา (อ้างถึงใน พัชรา อ่ำอ้อม 2549: 6) ว่าเป็นรูปแบบของการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ ประเภทหลักการที่มีความเกี่ยวข้องกัน ตั้งแต่สองประเภทขึ้นไป และการใช้หลักการนั้นประสมประสานกันจนเป็นความสามารถชนิดหนึ่ง ที่เรียกว่าความสามารถทางด้านการคิดการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความสามารถในการมองเห็นลักษณะร่วมกันของสิ่งเร้าทั้งหมด

อุษณีย์ โพธิ์สุข (2537: 117) (อ้างถึงใน พัชรา อ่ำอ้อม 2549: 7) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการ ที่ต้องใช้ความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ และการใช้กลยุทธ์ทางปัญญาที่จะสังเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจ สามารถปรับใช้กับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

กรองทิพย์ พงษ์ลี้มศรี (2535: 9) (อ้างถึงใน พัชรา อ่ำอ้อม 2549: 7) ได้ให้ความหมายว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการทางสมองในการรวบรวมความรู้ที่เคยเรียนมาทั้งหมดของแต่ละบุคคล มา

ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้น การแก้ปัญหาจึงเป็นความสามารถเฉพาะตัวบุคคลซึ่งอาจแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล วุฒิภาวะของสมอง สถานการณ์ของปัญหาและความสนใจของบุคคลที่มีต่อปัญหานั้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการแก้ปัญหาเป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องอย่างเป็นแบบแผน โดยใช้กระบวนการทางสมอง ทางปัญญาในการรวบรวมความรู้ ความเข้าใจในการสังเคราะห์โจทย์ปัญหา สามารถวิเคราะห์แก้ปัญหาตามความสามารถและประสบการณ์เฉพาะของแต่ละบุคคล จนสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมาย ทั้งนี้ พัทธา อ่ำอ้อม (2549: 9) ได้แสดงความเห็นว่าการคิดและการแก้ปัญหาเป็นส่วนสำคัญของการศึกษา การดำเนินชีวิตในปัจจุบันล้วนแต่เกี่ยวข้องกับปัญหา ดังนั้นการแก้ปัญหานอกจากมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้แล้วยังมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของเด็กในอนาคต เพราะการรู้จักคิดจะช่วยให้เด็กนำสิ่งที่ตนเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ และยังช่วยให้ครูได้คิดแก้ปัญหของตนอย่างมีประสิทธิภาพและแก้ปัญหาในการเรียนการสอนอีกด้วย

ดังนั้นการเรียนการสอนวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด ผู้สอนจำเป็นต้องจัดประสบการณ์และโจทย์ปัญหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน จึงต้องศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางสติปัญญา จะได้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม และประสบการณ์การแก้ไขโจทย์ปัญหาให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.6.1 ความหมายของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

Good (1973: 472) ได้ให้ความหมายของความพร้อม หมายถึง ความตั้งใจ ความต้องการและความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากลักษณะทางวุฒิภาวะ ประสบการณ์จิตใจ และอารมณ์ของผู้เรียน ความพร้อมจึงเป็นการพัฒนาคนให้มีความสามารถที่จะเรียนหรือทำกิจกรรม

สังัด อุทรานนท์ (อ้างถึงใน มรุต ก้องวิริยะไพศาล 2549: 11) กล่าวว่า ความพร้อมเป็นสภาวะทางด้านร่างกายหรือจิตใจที่มีอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียน ถ้าปราศจากความพร้อมแล้ว บุคคลนั้นอาจจะไม่เรียนรู้ หรือหากเกิดการเรียนรู้ก็จะเป็นไปอย่างผิวเผิน ความพร้อมในการเรียนรู้มี 2 ประการ ประการแรกคือ วุฒิภาวะ โดยจะต้องคำนึงว่าผู้เรียนในวัยนั้นๆ มีความสามารถที่จะเรียนหรือปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดขึ้นได้ และประการที่สอง คือ ความรู้พื้นฐาน

ของผู้เรียนว่า เพียงพอที่จะเรียนสิ่งใหม่หรือยัง หากสิ่งหนึ่งสิ่งใดยังไม่พร้อม อาจทำให้การเรียนการสอนเป็นไปโดยไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ทองจันทร์ หงส์คารมภ์ (อ้างถึงใน มรุต ก้องวิริยะไพศาล 2549: 11) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มแสวงหาองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจะอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ตาม องค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ 1) การหาความจำเป็นของการเรียนรู้ของตน (Learning Need) 2) การตั้งเป้าหมายของการเรียนรู้ (Learn Goals) 3) การแสวงหาแหล่งความรู้ทั้งที่เป็นวัสดุและเป็นคน (Learning Resource) 4) การเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคน (Learn Strategies) 5) การประเมินผลการเรียนรู้ของตน (Learning Evaluation)

สมคิด อิศระวัฒน์ (2538: 6) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเน้นการดำเนินการที่ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในความอยากรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วจะทำการวางแผนการศึกษาค้นคว้าต่างๆ ด้วยตนเองไปจนจบกระบวนการเรียนรู้

พรจันทร์ สุวรรณชาติ (อ้างถึงใน มรุต ก้องวิริยะไพศาล 2549: 12) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลช่วยเหลือตนเองอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ตนเองว่า ต้องการเรียนรู้อะไร แล้วกำหนดเป้าหมายหรือกิจกรรมในการศึกษาว่าควรจะเป็นอย่างไร ต้องไปหาแหล่งทรัพยากรจากที่ไหนบ้าง ซึ่งอาจจะเป็นมนุษย์ สิ่งมีชีวิตหรือวัตถุก็ได้ เลือกสรรการดำเนินการ กลยุทธ์การเรียนรู้ด้วยตนเองจะเรียนอย่างไร จะอ่านหนังสือเวลาไหน ถ้ามีการทำงานตามปกตินั้นผู้เรียนต้องมีการจัดแผนหรือจัดสรรเวลาบริหารเวลาของตน

มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549: 13) ได้สรุปความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่มีความเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง โดยอาศัยประสบการณ์การเรียน ทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคลและฐานะสมาชิกของกลุ่มการเรียนที่ร่วมมือกัน

จากคำจำกัดความต่างๆ ดังกล่าว สรุปได้ว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง สภาวะของผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ที่มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ที่เน้นการช่วยเหลือตนเองในการแสวงหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมอย่างอิสระ กำหนดเป้าหมายชัดเจน และสามารถจัดสรรเวลาในการเรียนรู้ได้

1.6.2 คุณลักษณะที่ก่อให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้

Guglielmino (1973) (อ้างถึงใน มรุต ก้องวิริยะไพศาล 2549: 17) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะที่ก่อให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ จะต้องประกอบไปด้วย

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสนใจในการเรียนรู้มากกว่าบุคคลอื่น เพื่อจะได้เป็นคนที่มีความรู้ มีความพึงพอใจและมีความคิดริเริ่มในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และคาดหวังว่าจะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. มิมโนคติของตนเองด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง มีความมั่นใจในการเรียนรู้ รู้จักวิธีเลือกการเรียนรู้แบบต่างๆ มีความสนุกสนานในการหาคำตอบ เพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

3. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ หมายถึง เป็นผู้ที่ทราบดีว่าตนเองต้องการเรียนอะไร มีทักษะต่อตนเองในด้านสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ย่อท้อต่อการศึกษาในขอบเขตที่ตนสนใจ มีความเอาใจใส่และความพร้อมในการทบทวนสิ่งที่เรียนอย่างสม่ำเสมอ

4. รักการเรียนรู้ หมายถึง มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รักและมีความปรารถนาอย่างยิ่งในการเรียนรู้อยู่เสมอ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้

5. ความสามารถในการใช้ทักษะศึกษาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง มีความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐานในการศึกษา ได้แก่ ทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และการจำ มีทักษะในการแก้ปัญหาได้ สามารถเผชิญกับปัญหา วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

6. ความสามารถในการจัดสรรเวลา หมายถึง เป็นผู้ที่สามารถจัดเวลาในการเรียนรู้ แบ่งเวลาในการทบทวนและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สามารถจัดสรรและค้นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ได้

7. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักษาความพูด มีเหตุผล มีความตั้งใจจริงและมีความซื่อสัตย์

1.7 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.7.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อารีย์ วัชรวารการ (2542: 143) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียน การสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่างๆ ที่โรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ แต่คนส่วนมากเข้าใจว่าผลสัมฤทธิ์เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และมองในแง่ความรู้ความสามารถทางสมองเท่านั้น ในทางที่จริงแล้ว ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรม ก็เป็นผลจากการฝึกสอนและอบรม ซึ่งก็นับเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ทั้งนี้ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เป็นวิธีการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางสมองและสติปัญญาของนักเรียน ภายหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว โดยใช้แบบทดสอบ

ไพศาล หวังพานิช (2526: 89) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรม หรือจากการสอนซึ่งได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การนำไปใช้ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

กฤษฎา บุญวัฒน์ (อ้างถึงใน พัชระณี ดวงเนตร 2552: 8) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จ ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือสองอย่างรวมกัน

อภิญา อิงอาจ (2548: 48) ได้กล่าวว่า การที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนหรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญา (intellectual factors) เพียงอย่างเดียว ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่ไม่ใช่องค์ประกอบทางสติปัญญา (non-intellectual factors) องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาเป็นปัจจัยที่สำคัญส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ หรือสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเป็นความสามารถในการคิดของบุคคล อันเป็นผลมาจากการสะสมของประสบการณ์ต่างๆ รวมถึงความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งความสามารถเหล่านี้วัดได้หลายทาง ส่วนองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากเช่นเดียวกัน ได้แก่ ทักษะที่มีต่อวิชาที่เรียน รูปแบบการเรียน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา คุณภาพการสอนของผู้สอน ลักษณะการคบเพื่อน การศึกษาของบิดา-มารดา เป็นต้น นอกจากนี้ ได้สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ สามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา ในการคิดสร้างสรรค์ และการศึกษาค้นคว้า และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงใน พัชระณี ดวงเนตร 2552: 10) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการศึกษาของผู้เรียนทั้งทางด้านปฏิบัติและด้านเนื้อหา ถือว่าเป็นการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับสูง กลาง หรือต่ำ ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ 1) คะแนนเฉลี่ย 0.00-1.99 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ 2) คะแนนเฉลี่ย 2.00-2.99 ถือว่าผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 3) คะแนนเฉลี่ย 3.00-4.00 ถือว่าผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับของผลความสำเร็จของผู้เรียนที่เกิดจากเหตุแห่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา หรือองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งสามารถวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบและ/หรือ

คะแนนที่ได้จากงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระดับของผลความสำเร็จของนักศึกษา ซึ่งวัดจากผลการเรียนของรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 สำหรับภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับต่ำ	หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่า ร้อยละ 60
2. ระดับปานกลาง	หมายถึง ผลการเรียนตั้งแต่ ร้อยละ 60 – 69
3. ระดับสูง	หมายถึง ผลการเรียนตั้งแต่ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

1.7.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สว่าง หลีกเพชร (2541: 57) ได้กล่าวถึง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงด้านเดียว แต่จะขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่นๆ 3 ประการ ดังนี้ 1) พฤติกรรมทางด้านความรู้ ความคิด หมายถึง ความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนประกอบด้วย ความถนัด และพื้นฐานของผู้เรียน 2) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจ ทศนคติต่อเนื้อหาวิชาที่โรงเรียนและระบบการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ลักษณะบุคลิกภาพ 3) คุณภาพการสอน ซึ่งได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ว่าตนเองกระทำถูกต้องหรือไม่

กัมปนาท ศรีเชื้อ (อ้างถึงใน พัทธฉนิ ดวงเนตร 2552: 9) กล่าวถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบัน ถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสภาพความสำเร็จหรือความล้มเหลว ในการจัดการศึกษา ดังนั้น ภาระหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของครู คือการส่งเสริมและขจัดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาให้ถึงขีดสุดตามศักยภาพของตนเอง เพื่อนักเรียนจะได้เรียนรู้อย่างเต็มที่และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ มีอยู่ 2 ประการ คือ 1) องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา 2) องค์ประกอบที่มีได้เกี่ยวข้องกับสติปัญญา โดยองค์ประกอบทั้ง 2 ประการมีบทบาทสำคัญพอๆ กัน ต่อการทำให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน ที่สำคัญแบ่งออกได้เป็นสามกลุ่ม คือ 1) องค์ประกอบด้านปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน 2) องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน และ 3) องค์ประกอบด้านคุณภาพการสอน การบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์ (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า การเรียนแบบมีการทดสอบย่อยก่อนเรียนและทดสอบย่อยหลังเรียน และมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเพิ่มขึ้นจากระดับต่ำเป็นระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายความว่านักศึกษามีการเตรียมตัวอ่านหนังสือมาล่วงหน้า และมีความตั้งใจในการเรียนมากขึ้น

ณัฐชา วัฒนวิไลและคณะ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1: กรณีศึกษานักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานเดิม ได้แก่ การที่นักศึกษาเคยเรียนวิชาบัญชีมาก่อนที่จะเรียนวิชาหลักการบัญชี 1 ระดับการศึกษา ก่อนเข้าคณะบัญชี เกรดเฉลี่ยสะสมจากโรงเรียนเดิมแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่เคยเรียนบัญชีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1 สูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยเรียนบัญชี นักศึกษาที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชี 1 สูงกว่านักศึกษาที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์ภาษา สายวิทย์ และสายศิลป์คำนวณ ตามลำดับ

ธีรศักดิ์ อัจฉนนันท์ (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในรายวิชาทั้งหมดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในขณะที่รายวิชาในหมวดวิชาชีพแต่ละสาขาของวิศวกรรมศาสตร์ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พวงเพชร วุฒิกุณาภรณ์ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยข้อมูลการศึกษาระดับมัธยมปลายปีที่ 6 สำเร็จการศึกษาในโรงเรียนระดับอำเภอ (ร้อยละ 44.9) มีแต่มีเฉลี่ย

สะสมระดับมัธยมปลายอยู่ในช่วง 2.51-3.24 (ร้อยละ 48.5) จะมีแนวโน้มลดลงของแฉล้มเลียสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 2 (ร้อยละ 49.3) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีด้วยกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อม ด้านความจำ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และจำนวนวิชาที่เรียน จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

พัชรา อ่ำอ้อม (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่องรายการปรับปรุงบัญชี โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาโจทย์สำหรับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โรงเรียนวิมลพณิชยการ ศรียาน พบว่านักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โรงเรียนวิมลพณิชยการศรียาน ในปีการศึกษา 2546 ภาคเรียนที่ 2 ได้ประเมินผลสมรรถภาพ การแก้ปัญหาโจทย์ เพื่อประเมินผลการเรียนและสอบวัดผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้พบว่า นักเรียนจำนวน 472 คน จากนักเรียนทั้งหมด 600 คน คิดเป็นร้อยละ 78.74 ไม่สามารถแก้ปัญหาโจทย์ได้ เนื่องจากไม่เข้าใจในข้อความที่กำหนดในปัญหาโจทย์ ไม่สามารถเปลี่ยนปัญหาโจทย์มาจำแนกเป็นรายการได้ ไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่างๆ ที่ปัญหาโจทย์กำหนดให้เลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้อง และขาดการตรวจสอบคำตอบที่ได้ จะเห็นว่านักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่การอาชีวศึกษาคาดหวัง

พัชระณี ดวงเนตร (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ซึ่งผลการวิจัยส่วนนี้น่าจะมีผลมาจากการตระหนักของนักศึกษาถึงความยากของเนื้อหาวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 จึงมีผลต่อความเอาใจใส่ในการเรียนจนเป็นนิสัยในการเรียนที่ดี อย่างไรก็ตามนักศึกษากลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงวัยรุ่น ประกอบกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นทำให้นักศึกษาอาจไม่สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ไม่ตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่รับ 0.01 ทุกตัวแปร ทั้งนี้ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเรียงตามขนาดอิทธิพลจากมากไปน้อย เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัยในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

มีค่าเท่ากับ 0.28, 0.20, 0.17, 0.10 และ 0.06 ตามลำดับ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองมีค่าเท่ากับ 0.04 และ 0.05 ตามลำดับ และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผ่านความมีวินัยในตนเองและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าเท่ากับ 0.11 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ร้อยละ 76.70

อำนาจ วังจัน (2553: 51-55) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการทดสอบย่อยและการให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความน่าจะเป็นและสถิติ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบมีการทดสอบย่อยบ่อยๆ และมีการให้ข้อมูลป้อนกลับนี้ ผู้เรียนและผู้สอนต้องทำงานหนักกว่าการสอนแบบทั่วไปที่ให้อยู่ นักศึกษาหรือผู้เรียนจะต้องมีการเตรียมพร้อม โดยการทบทวนเนื้อหาและทำแบบฝึกหัดอยู่เสมอ ส่วนอาจารย์หรือผู้สอนต้องมีการเตรียมจัดทำแบบทดสอบย่อย ทดสอบย่อยตามวันเวลาที่กำหนด ตรวจสอบให้คะแนนและแจ้งผลให้นักศึกษาทราบก่อนที่จะมีการเรียนในเรื่องต่อไป ในกรณีชั้นเรียนที่มีขนาดใหญ่การจัดการเรียนการสอนแบบนี้อาจจะทำได้ลำบาก การจัดการเรียนการสอนแบบนี้จึงเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนขนาดเล็ก ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ประการแรกคือ ทำให้นักศึกษามีวินัยในการเรียนเพิ่มสูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษามีวินัยในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ การเตรียมความพร้อมก่อนเรียน การส่งงานที่อาจารย์มอบหมายตรงเวลา การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การมีเอกสารประกอบการเรียนอย่างสมบูรณ์ การทำข้อสอบเองโดยไม่แอบดูคำตอบของเพื่อน การไม่นำอาหาร/เครื่องดื่ม มารับประทานในชั้นเรียน การปิดโทรศัพท์ และไม่ใช้โทรศัพท์ระหว่างเรียน การแต่งกายถูกระเบียบทุกครั้ง que เข้าเรียนเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ส่วนวินัยในเรื่องการไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำระหว่างเรียน การตั้งใจเรียน สนใจเรียนไม่หลับ ไม่คุยกันระหว่างเรียน การรวมกลุ่มกับเพื่อนทำแบบฝึกหัด การทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วเสมอหลังเรียน และการทำการบ้านด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบนี้จะทำให้ความมีวินัยเพิ่มสูงขึ้นแต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยเฉพาะการทำการบ้านด้วยตนเองเป็นวินัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า ความมีวินัยในการเรียนไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลการทดสอบย่อยและการให้ข้อมูลป้อนกลับสาเหตุที่ผลการทดสอบย่อยและการให้ข้อมูลป้อนกลับไม่มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในการเรียนอาจมาจากปัจจัยอื่นๆ เช่น ระดับความสามารถทางสติปัญญา ผู้เรียนที่มีระดับความมีวินัยในการเรียนสูงแต่ระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำอาจจะทำ

คะแนนทดสอบย่อยได้ใกล้เคียงกับผู้เรียนที่มีระดับความมีวินัยในการเรียนต่ำแต่มีระดับสติปัญญาสูงกว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยตามรายละเอียดที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ความรู้พื้นฐานเดิม กระบวนการแก้ปัญหาโจทย์ และความพร้อมในการเรียน อาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ และเนื่องด้วยในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นรายวิชาพื้นฐาน โดยมีนักศึกษา 2 กลุ่มที่มาจากหลักสูตรที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. นักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีพัฒนาการทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT102 หลักสูตรบัญชีขั้นต้น 2 สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัย ดังนี้

แหล่งที่มาของข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน โดยการจัดทำแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน (Pretest) ในเนื้อหาโดยรวมเพื่อวัดความรู้พื้นฐานเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา 2 กลุ่ม ได้แก่ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการให้นักศึกษาทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน (Posttest) รวมทั้งสิ้น 4 เรื่อง ในเนื้อหาเกี่ยวกับ 1) การตีราคาสินค้าคงเหลือ 2) ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 3) หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น และ 4) กิจการอุตสาหกรรม เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษา 2 กลุ่มในแต่ละเรื่อง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาจากการค้นคว้าจากข้อมูลระดับคะแนนในการเรียนการสอนรายวิชา ACT102 ในอดีต เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้รวบรวม หรือทำการวิจัยไว้แล้ว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะบัญชีภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ACT102 หลักสูตรบัญชีขั้นต้น 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง จำนวน 1 กลุ่มเรียน และหลักสูตร 4 ปี จำนวน 2 กลุ่มเรียนที่เข้ามาเรียน จำนวนทั้งสิ้น 231 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) นั่นคือผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในหลักสูตร 4 ปี จาก 2 กลุ่มเรียน ซึ่งมีจำนวนที่เข้ามาเรียนทั้งสิ้น 111 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ วุฒิการก่อนเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น2

การดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระดับคะแนนในการเรียนการสอนรายวิชา ACT102 ในอดีต หนังสือ บทความ แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖) แนวความคิดเกี่ยวกับหลักการสอน แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และกระบวนการแก้ปัญหา แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้ผู้เรียนในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากเป็นรายวิชาแกนขั้นพื้นฐานของสาขาวิชาการบัญชี

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมในเรื่องของสื่อการสอน แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน แบบทดสอบย่อย และดำเนินการสอนตามแผนการสอน

4. ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาโดยรวมเพื่อพิจารณาความรู้พื้นฐานและความเข้าใจในเนื้อหาของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม

5. ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบย่อยกับนักศึกษา โดยมีการทดสอบ Posttest ในแต่ละเรื่อง รวมทั้งสิ้น 4 เรื่อง ในเนื้อหา ดังนี้

- 5.1 การตีราคาสินค้าคงเหลือ
- 5.2 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- 5.3 หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
- 5.4 กิจการอุตสาหกรรม

6. ผู้วิจัยนำผลการศึกษาและผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการสอนรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ซึ่งตามโครงสร้างหลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เรียนรายวิชานี้ซึ่งเป็นรายวิชาแกนและเป็นวิชาบังคับก่อนของรายวิชาเอกอื่นๆ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องเรียนผ่านวิชาบังคับก่อนในรายวิชา ACT101 หลักการบัญชีขั้นต้น 1

2. แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน (Pretest) เป็นแบบทดสอบล่วงหน้าในเนื้อหาโดยรวมเพื่อวัดความรู้พื้นฐานและความเข้าใจในเนื้อหาวิชาก่อนการเรียนการสอน จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลาทดสอบประมาณ 25 – 30 นาที และจะนำกลับมาทดสอบวัดความรู้อีกครั้งภายหลังจากที่ได้เรียนเนื้อหาครบตามแผนการเรียนแล้ว

3. แบบทดสอบย่อย (Formative Test) เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีการทดสอบ Posttest ในแต่ละเรื่อง รวมทั้งสิ้น 4 เรื่อง ในเนื้อหาเกี่ยวกับ 1) การตีราคาสินค้าคงเหลือ 2) ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 3) หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น และ 4) กิจการอุตสาหกรรม

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการสอน รายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ซึ่งสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณภาพทั้งในด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะทางการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสาร และคุณธรรม จริยธรรม

1.2 ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาแต่ละคาบเรียน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.3 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อกำหนดวิธีเขียน และขั้นตอนการเรียน การวัดผล การประเมินผล ให้ครอบคลุมในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะทางการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสาร

1.4 กำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละข้อ

1.5 ออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการสอนในแต่ละคาบเรียน จำนวน 14 สัปดาห์ ให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละข้อ

1.6 เขียนแผนการสอนทั้ง 14 ครั้ง หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงแก้ไขในด้านการนำเสนอเนื้อหา และลำดับขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน การทำแบบฝึกกิจกรรมในบทเรียน การวัดผลประเมินผล

1.7 จัดเตรียมความพร้อมเรื่องสื่อการสอน แบบทดสอบย่อย และดำเนินการสอนตามแผนการสอน

2. แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบล่วงหน้าในเนื้อหาโดยรวม เพื่อวัดความรู้พื้นฐานและความเข้าใจในเนื้อหาวิชาก่อนการเรียนการสอน และจะนำกลับมาทดสอบวัดความรู้อีกครั้งภายหลังจากที่ได้เรียนเนื้อหาครบตามแผนการเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาวิชาแล้วนำวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมการเรียนรู้มาสร้างเป็นข้อสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน โดยรวมเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 4 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และด้านการใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายนาม ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิระ บุญเนตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจัญญศักดิ์
คณบดีคณะบัญชี และรักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธราวัน เพชรเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองเอก วรรณพฤกษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผู้วิจัยได้ใช้ดัชนี IOC (index of item objective congruence: IOC) โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- โดยผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน มาคำนวณเพื่อหาค่า IOC เป็นรายข้อ และได้ปรับปรุงแก้ไขข้อสอบตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ ผลการพิจารณามีดังนี้
- เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีเกี่ยวกับเงินสดและเงินลงทุน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.75 ถึง 1.00
 - เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00
 - เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีเกี่ยวกับตัวเงินรับ มีค่า IOC เท่ากับ 0.75
 - เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.75 ถึง 1.00
 - เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.75 ถึง 1.00
 - เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.75 ถึง 1.00
 - เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรม มีค่า IOC เท่ากับ 0.75
 - เนื้อหาในหัวข้อการบัญชีเกี่ยวกับสมุद्रรายวันเฉพาะและทะเบียนใบสำคัญจ่าย มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

จากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2

3. **แบบทดสอบย่อย** เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง เพื่อวัดให้ตรงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยแบบทดสอบบางเนื้อหาอาจเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบเติมถูกผิด หรือการแสดงวิธีการคำนวณ ซึ่งจะคละกันไปในแต่ละเรื่องตามแต่ผู้วิจัยจะเห็นสมควร ทั้งนี้แต่ละเนื้อหาจะใช้เวลาในการทดสอบย่อยประมาณ 15 – 20 นาที

4. **แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** รายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อสอบแบบอัตนัย 1 ชุด จำนวน 3 ข้อ ที่คัดเลือกมาจากคลังข้อสอบของผู้วิจัย ซึ่งแบบทดสอบนี้ได้สร้างตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และได้นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิสภาวิชาการบัญชีจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอย่างเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานของแบบทดสอบแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนจากการทดสอบวัดความรู้โดยรวม
2. เก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนจากการทดสอบย่อย คะแนนจากสอบกลางภาคเรียน และคะแนนจากการสอบปลายภาคเรียน
3. เก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาการทางการเรียนรู้จากระดับคะแนนการทดสอบย่อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัย ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษา โดยแสดงการวัดผลในรูปของค่ากลาง ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย คะแนนสอบกลางภาคเรียน และคะแนนสอบปลายภาคเรียน
2. สถิติเชิงอนุมาน ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่
 - 2.1 สถิติทดสอบที (paired – sample t-test independent) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างกลุ่มที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพกับจบมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 2.2 การนำเสนอกราฟแสดงพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ด้วยคะแนนทดสอบย่อยแต่ละครั้ง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 ภาคการศึกษาที่ 2/2555 และเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ประเภทระดับการศึกษาที่จบ โดยผลของการประมวลข้อมูลที่รวบรวมได้ มีลักษณะของข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาคณะบัญชีภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ACT102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาที่ผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 รวมทั้งสิ้น 111 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามประเภทระดับการศึกษาที่จบ

ข้อมูลนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทระดับการศึกษาที่จบ		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	54	48.6
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	57	51.4
รวม	111	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) และค่าสถิติทดสอบที (t-test independent) รายละเอียด มีดังนี้

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เกรด A	มัธยมศึกษาตอนปลาย	8
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	9
เกรด B+	มัธยมศึกษาตอนปลาย	5
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	6
เกรด B	มัธยมศึกษาตอนปลาย	5
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	5
เกรด C+	มัธยมศึกษาตอนปลาย	6
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	11
เกรด C	มัธยมศึกษาตอนปลาย	13
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	15
เกรด D+	มัธยมศึกษาตอนปลาย	7
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	5

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เกรด D	มัธยมศึกษาตอนปลาย	8
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	3
เกรด F	มัธยมศึกษาตอนปลาย	2
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	3
รวม	111	100

จากตารางที่ 2 สามารถสรุปได้ว่านักศึกษาที่จบจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนใหญ่อยู่กลุ่มเกรด C ซึ่ง คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ กลุ่มเกรด A และกลุ่มเกรด D คิดเป็นร้อยละ 7.2 ส่วนนักศึกษาที่จบจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่อยู่กลุ่มเกรด C เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 13.5 รองลงมาคือกลุ่ม C+ คิดเป็นร้อยละ 9.9

ทั้งนี้ เมื่อใช้สถิติทดสอบที (t-test independent) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้ผลการทดสอบ ดังรายละเอียดตารางที่ 3 โดยผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนค่าสถิติในการนำเสนอ ดังนี้

\bar{x}	หมายถึง	มัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย (mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชี ชั้นต้น 2

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	t	Sig
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.30	1.09	.788	.432
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2.46	1.05		

* นัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาผู้ที่จบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพียง 0.16 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าความถี่ (f) และค่าสถิติทดสอบที (t-test independent) รายละเอียด มีดังนี้

ตารางที่ 4 ผลคะแนนการทดสอบวัดความรู้โดยรวมก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2

ลำดับที่	คะแนนรวมการทดสอบวัดความรู้โดยรวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		คะแนนที่เพิ่มขึ้น
	การทดสอบ ก่อนเรียน (Pretest)	การทดสอบ หลังเรียน (Posttest)	
1	10	12	2
2	15	19	4
3	16	17	1
4	12	18	6
5	11	12	1
6	13	15	2
7	15	15	0
8	12	14	2
9	10	12	2
10	11	15	4
11	10	14	4

ลำดับที่	คะแนนรวมการทดสอบวัดความรู้โดยรวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		คะแนนที่เพิ่มขึ้น
	การทดสอบ ก่อนเรียน (Pretest)	การทดสอบ หลังเรียน (Posttest)	
12	11	19	8
13	7	11	4
14	12	14	2
15	17	20	3
16	15	18	3
17	11	14	3
18	11	14	3
19	11	15	4
20	11	15	4
21	9	10	1
22	15	16	1
23	16	22	6
24	14	18	4
25	14	19	5
26	11	15	4
27	9	11	2
28	14	18	4
29	15	22	7
30	17	17	0
31	16	20	4
32	13	15	2
33	13	15	2
34	10	12	2
35	22	20	-2
36	20	20	0
37	22	23	1

ลำดับที่	คะแนนรวมการทดสอบวัดความรู้โดยรวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		คะแนนที่เพิ่มขึ้น
	การทดสอบ ก่อนเรียน (Pretest)	การทดสอบ หลังเรียน (Posttest)	
38	21	23	2
39	22	23	1
40	22	23	1
41	17	23	6
42	14	15	1
43	17	20	3
44	11	15	4
45	16	22	6
46	13	16	3
47	12	17	5
48	12	13	1
49	16	19	3
50	18	19	1
51	13	16	3
52	16	15	-1
53	16	19	3
54	18	19	1
55	16	17	1
56	14	16	2
57	14	15	1
58	15	16	1
59	16	17	1
60	12	19	7
61	14	18	4
62	16	22	6
63	14	17	3

ลำดับที่	คะแนนรวมการทดสอบวัดความรู้โดยรวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		คะแนนที่เพิ่มขึ้น
	การทดสอบ ก่อนเรียน (Pretest)	การทดสอบ หลังเรียน (Posttest)	
64	17	19	2
65	15	20	5
66	20	21	1
67	14	16	2
68	19	19	0
69	15	20	5
70	21	22	1
71	12	18	6
72	12	14	2
73	21	22	1
74	16	19	3
75	12	11	-1
76	12	19	7
77	13	13	0
78	13	16	3
79	14	17	3
80	17	17	0
81	15	18	3
82	18	22	4
83	15	18	3
84	15	19	4
85	16	17	1
86	16	19	3
87	15	16	1
88	14	19	5
89	17	18	1

ลำดับที่	คะแนนรวมการทดสอบวัดความรู้โดยรวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		คะแนนที่เพิ่มขึ้น
	การทดสอบ ก่อนเรียน (Pretest)	การทดสอบ หลังเรียน (Posttest)	
90	16	16	0
91	16	17	1
92	11	19	8
93	17	15	-2
94	12	16	4
95	16	18	2
96	15	19	4
97	18	22	4
98	19	21	2
99	17	22	5
100	15	23	8
101	17	19	2
102	19	19	0
103	19	19	0
104	14	20	6
105	18	22	4
106	18	19	1
107	22	22	0
108	20	21	1
109	18	19	1
110	14	16	2
111	14	16	2
ค่าเฉลี่ย	15	17.65	2.65
ค่าเฉลี่ย ระดับ ม.ปลาย	15.30	17.78	2.48
ค่าเฉลี่ย	14.72	17.53	2.81

ลำดับที่	คะแนนรวมการทดสอบวัดความรู้โดยรวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		คะแนนที่เพิ่มขึ้น
	การทดสอบ ก่อนเรียน (Pretest)	การทดสอบ หลังเรียน (Posttest)	
ระดับ ปวช.			

จากตารางที่ 4 สามารถสรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบวัดความรู้โดยรวมก่อนการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม และคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบวัดความรู้โดยรวมหลังจากได้รับการเรียนการสอนมีค่า 17.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.83 ของคะแนนเต็ม เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.65 คะแนน ซึ่งเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 8.83 ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยพัฒนาการของนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.81 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 9.36 สูงกว่านักศึกษาที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงร้อยละ 1.10 นอกจากนี้ยังพบว่า มีนักศึกษา 4 ราย ที่มีคะแนนทดสอบวัดความรู้โดยรวมหลังเรียนลดลงจากคะแนนทดสอบวัดความรู้โดยรวมก่อนเรียน

ทั้งนี้ เมื่อใช้สถิติทดสอบที (t-test independent) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพัฒนาการของนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้ผลการทดสอบ ดังรายละเอียดตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	t	Sig
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.48	2.30	.795	.428
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2.81	1.98		

* นัยสำคัญที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาที่จบจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยพัฒนาการทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพียง 0.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำตารางเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เพิ่มขึ้นและลดลงของผู้ที่จบการศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม แยกเป็นรายคะแนนเพื่อการเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนขึ้น ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เพิ่มขึ้นและลดลงของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2

คะแนนพัฒนาการ	จำนวน	ร้อยละ	
-2 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	3.7
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	0	0.0
-1 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	3.7
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	0	0.0
0 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	7.4
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	6	10.5

คะแนนพัฒนาการ	จำนวน	ร้อยละ	
1 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	13	24.1
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	12	21.1
2 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	18.5
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	9	15.8
3 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	9.3
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	11	19.3
4 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	9	16.7
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	9	15.8
5 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	7.4
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2	3.5
6 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	1.9
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	6	10.5
7 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	3.7
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	1	1.8
8 คะแนน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	3.7
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	1	1.8
รวม		111	100

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า นักศึกษาที่จบจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและประกาศนียบัตรวิชาชีพมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น คือ 1 คะแนน เป็นส่วนใหญ่ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.1 และร้อยละ 21.1 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่านักศึกษาที่จบจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จำนวน 4 รายมีพัฒนาการลดลง คิดเป็นร้อยละ 7.40 และไม่มีพัฒนาการทางการเรียนจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.40 เช่นกัน ในขณะที่นักศึกษาที่จบจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพไม่มีจำนวน นักศึกษาที่มีพัฒนาการลดลงแต่มีจำนวนนักศึกษาที่ไม่มีพัฒนาการทางการเรียนจำนวน 6 คน คิด เป็นร้อยละ 10.5

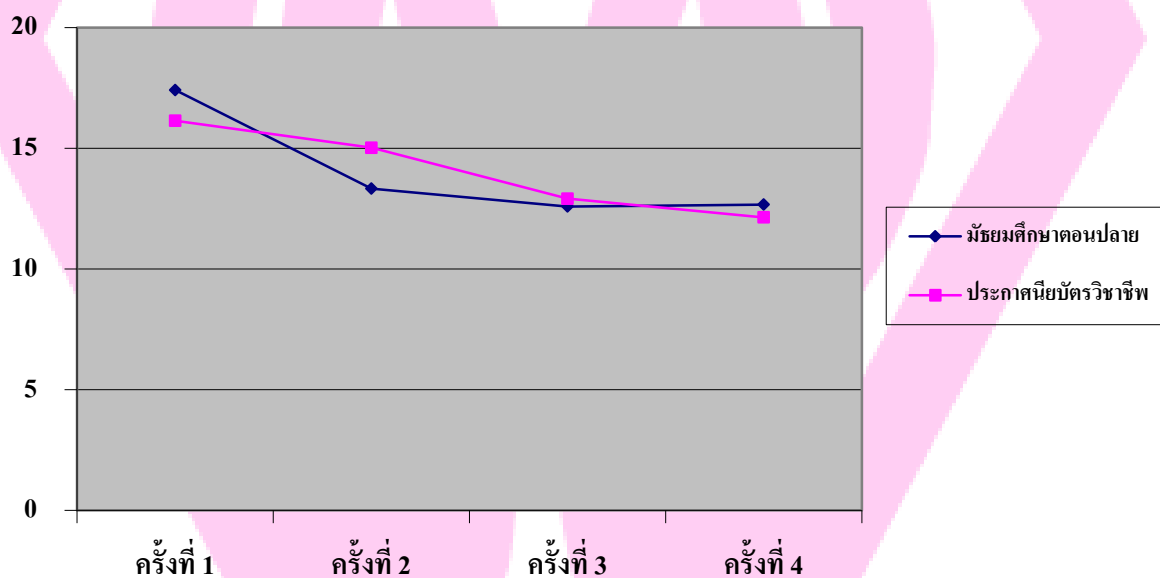
จากการตั้งข้อสังเกตของผู้วิจัยในภาค 1/2555 พบว่านักศึกษาทำแบบทดสอบย่อยในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับการคำนวณตัวเลขทางคณิตศาสตร์ไม่ค่อยได้ เมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การบันทึกบัญชี ดังนั้นในภาค 2/2555 ผู้วิจัยจึงใช้แบบทดสอบย่อยเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจของผู้ ที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเนื้อหาด้ว ยรายละเอียดต่อไปนี้

1. ทดสอบย่อยครั้งที่ 1 เรื่อง การตีราคาสินค้ำคงเหลือ
จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาเข้าใจความหมายของสินค้ำคงเหลือได้ สามารถคำนวณต้นทุน ขายและสินค้ำคงเหลือภายใต้ระบบสินค้ำคงเหลือแบบต่อเนื่อง และภายใต้ระบบสินค้ำคงเหลือแบบ สิ้นงวดได้ สามารถแสดงรายการเกี่ยวกับสินค้ำคงเหลือในงบการเงินได้
2. ทดสอบย่อยครั้งที่ 2 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถวัดมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้ สามารถคำนวณและบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคา สามารถคำนวณและบันทึกบัญชีเมื่อมีการเลิก ใช้หรือการขายสินทรัพย์
3. ทดสอบย่อยครั้งที่ 3 เรื่อง หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาเข้าใจประเภทของหนี้สิน การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับหนี้สิน หมุนเวียนและส่วนของผู้ถือหุ้นแต่ละประเภท รวมถึงการแสดงรายการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สิน หมุนเวียน
4. ทดสอบย่อยครั้งที่ 4 เรื่อง กิจการอุตสาหกรรม
จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถคำนวณหาต้นทุนการผลิต และจัดทำต้นทุนการผลิต ได้

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบย่อยของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2

ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบย่อย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	เฉลี่ย
มัธยมศึกษาตอนปลาย	17.41	13.33	12.59	12.67	14.00
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	16.14	15.02	12.91	12.14	14.05
รวม	16.76	14.20	12.76	12.40	14.03

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า ผลการทดสอบย่อยโดยรวมเฉลี่ยทั้ง 4 ครั้ง เท่ากับ 14.03 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และหากเปรียบเทียบผลการทดสอบย่อยระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเห็นว่า คะแนนของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน คือ 14.05 และ 14.00 ตามลำดับ ซึ่งผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบย่อย สามารถนำเสนอภาพกราฟแสดงการเปรียบเทียบความเข้าใจในเนื้อหาในแต่ละเรื่อง ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบย่อย ระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่าพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีแนวโน้มลดลง เนื่องมาจากรายละเอียดของเนื้อหาที่มีความยากและซับซ้อนมากขึ้น โดยเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 และครั้งที่ 4 พบว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเข้าใจและสามารถคำนวณหาต้นทุนของสินค้าคงเหลือภายใต้ระบบสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง และภายใต้ระบบสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด และยังมีความสามารถในการคำนวณหาต้นทุนการผลิต ได้มากกว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ในขณะที่นักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีความเข้าใจและสามารถวัดมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ สามารถคำนวณและบันทึกบัญชีเมื่อมีการเลิกใช้ หรือการขายสินทรัพย์ถาวร ได้มากกว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจากการทดสอบย่อยครั้งที่ 2 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการทดสอบย่อยครั้งที่ 3 ที่เน้นการบันทึกบัญชีหนี้สินและส่วนของเจ้าของ พบว่านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันมาก

ดังนั้น จากการเปรียบเทียบผลการทดสอบย่อยของผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาหลักการบัญชีขั้นต้น 2 จึงสามารถกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีความถนัดและมีความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหาที่เน้นการบันทึกบัญชีมากกว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะที่นักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความถนัดและมีความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหาที่เน้นการคำนวณหาตัวเลขทางคณิตศาสตร์มากกว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา และเพื่อศึกษาผลของเทคนิคการทดสอบย่อยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาคณะบัญชีภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง และหลักสูตร 4 ปี ที่มาเข้าเรียนและเข้าสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนทั้งสิ้น 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้และแผนการสอน แบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนจากการทดสอบย่อย คะแนนจากสอบกลางภาคเรียน และคะแนนจากการสอบปลายภาคเรียน และเก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน และพัฒนาการทางการเรียนรู้จากระดับคะแนนการทดสอบย่อย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบที (paired – sample t-test dependent) และการนำเสนอกราฟแสดงพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยคะแนน Pretest – Posttest ของการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 87.5) มากกว่าเพศชาย และเป็นนักศึกษาคณะบัญชี สาขาวิชาการบัญชี (ร้อยละ 100) เนื่องจากวิชาการบัญชีบริหารเป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาเอกบังคับ เมื่อจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 59.38 โดยอยู่ในช่วงระดับคะแนนระหว่าง 2.00 – 2.49 มากที่สุด

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบย่อยก่อนเรียนและหลังเรียนจำแนกตามเนื้อหา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีบริหารของนักศึกษาสูงขึ้นหลังจากผ่านการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง ดังนี้

1) การเรียนการสอน เรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุน-จำนวน-กำไร ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.80 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

2) การเรียนการสอน เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.13 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.95 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

3) การเรียนการสอน เรื่อง การประเมินโครงการ ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.73 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.11 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

4) การเรียนการสอน เรื่อง การวัดผลการปฏิบัติงานของส่วนงาน ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.05 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.95 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบ Pretest – Posttest แต่ละครั้งมาพิจารณา พบว่า พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระดับคะแนนเฉลี่ยของ Pretest มีระดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คิดเป็นร้อยละ 35.15 ซึ่งหมายความว่านักศึกษามีการเตรียมตัวอ่านหนังสือมาล่วงหน้าก่อนมีการเรียนการสอนในแต่ละเรื่อง เช่นเดียวกันกับแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของระดับคะแนนเฉลี่ยของ Posttest ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.75 ซึ่งหมายความว่านักศึกษามีความตั้งใจในการเรียนและการทำแบบทดสอบมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการวิจัยปรากฏว่า ภายหลังจากใช้การทดสอบย่อยก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักศึกษา คณะบัญชีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีบริหาร ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา กลุ่มดังกล่าวมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากผ่านการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของการทดสอบย่อยที่มีต่อพัฒนาการทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจูไรรัตน์ สวัสดิ์, ชลชลิตา แดงนารา และวิมลพร ระเวงวัลย์ (2552: 63) ที่พบว่าการใช้การทดสอบย่อยก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มทดลอง สำหรับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยไม่มีการทดสอบย่อยอย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของบุญเรือน พุฒทอง (2544: 55-56) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยกับวิธีการสอนแบบปกติ สำหรับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติในบางเนื้อหาที่ได้ทำการศึกษา นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอรนุช ฐิติวิริยะ (2548: 32-33) พบว่านักศึกษากลุ่มที่มีการทดสอบย่อยก่อนเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่มีการทดสอบย่อยก่อนเรียน

ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) เพิ่มเติมเข้ามาจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ทำให้มีการทดสอบย่อยบ่อยครั้ง ส่งผลให้นักศึกษาทั้งชั้นมีความกระตือรือร้น ขยันและตั้งใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีการเรียนรู้พฤติกรรมนิยมตามแนวคิด “ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบอัตโนมัติ (Classical Conditioning) ของพาลอฟ” (ทิสนาแซมมณี, 2550: 52-54) ที่ว่าพฤติกรรมตอบสนองของมนุษย์เกิดจากการวางเงื่อนไข เมื่อผู้วิจัยแจ้งว่าจะทำการทดสอบย่อยก่อนเรียนในเนื้อหาวิชาที่กำหนดในสัปดาห์ถัดไป เพื่อกระตุ้นเร้าต่อนักศึกษาให้กลับไปอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนมาล่วงหน้าก่อนการทดสอบ จะสังเกตว่าผลการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) ของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นั่นแสดงว่านักศึกษามีความเอาใจใส่และมีความตั้งใจเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเรียนและการทดสอบย่อยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การทดสอบย่อยบ่อยครั้งส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของระดับคะแนนทดสอบย่อยหลังเรียน (Posttest) ของนักศึกษาให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฑามาศ มนตรี (2543: 70-72) และยุทธพงษ์ วงศ์เมืองสรรค์ (2553: 12) พบว่านักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยทุกเนื้อหาเมื่อจบหน่วยการเรียน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปกรณ์ ประจัญบาน (2545) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยมีการทดสอบย่อยหลังเรียนทุกครั้ง สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยไม่มีการทดสอบย่อยหลังเรียน

เนื้อหาส่วนใหญ่ของรายวิชาการบัญชีบริหารมีความซับซ้อนเข้าใจยาก เน้นประเด็นการนำข้อมูลทางการบัญชีต้นทุนมาใช้ในการวางแผน ควบคุม และการวัดผลการดำเนินงานซึ่งมีการนำหลักการคำนวณทางคณิตศาสตร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน วิธีการสอนที่ผู้วิจัยใช้ได้แก่ วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) และวิธีการสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) ที่นำหลักการคำนวณตามทฤษฎีหลักการต่างๆ มาประยุกต์เข้ากับการบริหารต้นทุน ซึ่งผู้เรียนอาจมีทักษะการคำนวณน้อย และไม่กล้าซักถามปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย เมื่อผู้วิจัยกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) เพิ่มเติมเข้ามาจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ทำให้นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ส่งงานที่อาจารย์มอบหมายตรงเวลา เข้าชั้นเรียนตรงเวลา และมีเอกสารประกอบการเรียนอย่างสมบูรณ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอำนาจเงิน (2553: 51-55) พบว่า ผลของการทดสอบย่อยและการให้ข้อมูลป้อนกลับทำให้นักศึกษามีวินัยในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับปานกลางเป็นระดับมาก

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า การนำเทคนิคการทดสอบย่อยมาใช้ในการเรียนการสอน นอกจากจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้นแล้ว ยังสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างครูอาจารย์กับนักศึกษาอีกด้วย นั่นคือ นักศึกษามีความพยายามในการตั้งข้อคำถาม และกล้าที่จะเข้ามาซักถามในประเด็นที่สงสัยมากขึ้น และทำให้ทั้งตัวนักศึกษาและอาจารย์ทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียนการสอน แล้วนำมาแก้ไขพร้อมทั้งอธิบายประเด็นปัญหาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ ควรนำเทคนิคการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) เพิ่มเติมเข้าไป หรือให้มีการทดสอบย่อยบ่อยครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นนักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
2. ในการจัดการเรียนการสอนแบบมีการทดสอบย่อย ควรคำนึงถึงจำนวนของนักศึกษาในชั้นเรียนให้มีความเหมาะสม เนื่องจากถ้ามีจำนวนนักศึกษาในชั้นเรียนมากเกินไปอาจเป็นภาระแก่อาจารย์ที่ต้องทำการตรวจทดสอบย่อยและอาจทำให้บอกคะแนนหรือข้อมูลป้อนกลับไม่ทันตามกำหนด
3. อาจารย์ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนของนักศึกษา โดยพิจารณาจากผลของการทดสอบย่อย แล้วนำประเด็นที่นักศึกษาไม่เข้าใจมาปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอนและเทคนิคการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ในการจัดการทดสอบย่อย ควรคำนึงถึงระยะเวลาจากการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน เพื่อขจัดอิทธิพลของการทดสอบก่อนเรียน โดยเฉพาะการจำข้อสอบของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษา เรื่อง ผลการใช้เทคนิคการทดสอบย่อย เป็นการวิจัยถึงทดลองเปรียบเทียบ ดังนั้น ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโดยมีกลุ่มควบคุม เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความวิตกกังวลของนักศึกษาต่อความถี่ของการทดสอบย่อย

3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความพึงพอใจและความคิดเห็นต่อการนำแบบทดสอบย่อยมาใช้
ในการเรียนการสอน

4. ควรมีการศึกษาวิจัยลักษณะนี้อีก แต่มีการเปรียบเทียบโดยแบ่งระดับความสามารถของ
นักศึกษาเป็นระดับความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
อย่างไร

บรรณานุกรม

- กชกร เฉลิมกาญจนา. 2547. **การบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. 2546. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กล้า วานิชย์บัญชา. 2550. **สถิติสำหรับงานวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาสัถ เตชะขันหมาก. 2553. **หลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์. 2554. “ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.” ผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐชา วัฒนวิไล และคณะ. 2552. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1: กรณีศึกษานักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.” ผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ทศนา แชมมณี. 2550. **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรูปลูกปัญญา. 2551. “แนะแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญ ม. 4 – 6.” (ออนไลน์) เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2556 จาก http://www.truelookpanya.com/true/guidance_after_m3.
- ธนา นนทพุทท. 2554. “Mastery Learning การเรียนเพื่อรอบรู้.” (ออนไลน์) เข้าถึงเมื่อ 13 มีนาคม 2556 จาก <http://www.gotoknow.org/posts/439975>.
- ธีรศักดิ์ อัจฉานนท์. 2548. “เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีระหว่างผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ.” ผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- พวงเพชร วุฒิกุณาภรณ์. 2550. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.” ผลงานวิจัย คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

- พัชรา อ่ำอ้อม. 2549. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่องรายการปรับปรุงบัญชี โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาโจทย์สำหรับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โรงเรียนนิคมพัฒนาวิทยการ ศรีย่าน.” ผลงานวิจัย หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พัฒนฉนิ ควงเนตร. 2552. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน.” ผลงานวิจัย คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ไพศาล หวังพานิช. 2526. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- มรุต ก้องวิริยะไพศาล. 2549. “การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง.” ผลงานวิจัย หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มาลีวีร์ มาศศิคร โขติ. 2553. “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา BCS121 การเขียนโปรแกรม 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ.” ผลงานวิจัย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2555. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์เน้นสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สว่าง หลักเพชร. 2541. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องพลังงานกับชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนสื่อประสม. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2553. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546. “ประวัติความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.” (ออนไลน์) เข้าถึงเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2556 จาก <http://www.vec.go.th>.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. 2553. “หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546).” (ออนไลน์) เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2556 จาก <http://bsq2.vec.go.th/course/course.html>.
- อภิญา อิงอาจ. 2548. “ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติเบื้องต้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ.” BUACADEMIC REVIEW. ปีที่ 4, ฉบับที่ 2: หน้า 45 – 57.

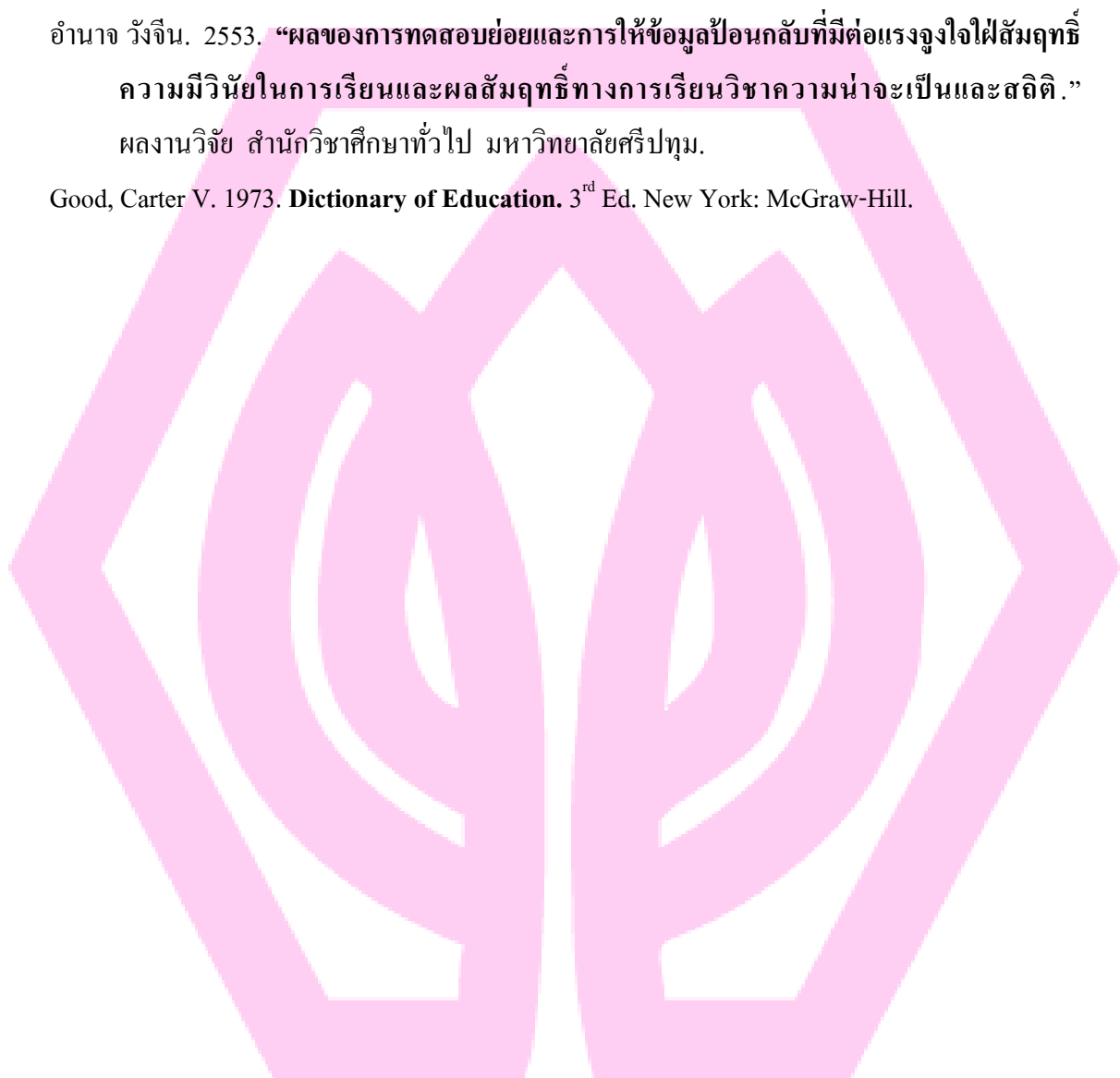
อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2546. **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

อารี พันธุ์มี. 2540. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อแถมมี.

อารีย์ วชิรวารการ. 2542. **การวัดและการประเมินผลการเรียน**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.

อำนาจ วัจจัน. 2553. **“ผลของการทดสอบย่อยและการให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความน่าจะเป็นและสถิติ.”**
ผลงานวิจัย สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

Good, Carter V. 1973. **Dictionary of Education**. 3rd Ed. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก ก
รายละเอียดของรายวิชา

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
วิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา	คณะบัญชี สาขาวิชา การบัญชี

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1 รหัสและชื่อรายวิชา	รหัสวิชา ACT 102 ชื่อรายวิชา หลักการบัญชีขั้นต้น 2 (Principles of Accounting 2)
2 จำนวนหน่วยกิต	3 หน่วยกิต (3 - 0)
3 หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	หลักสูตร บัญชีบัณฑิต สาขาวิชา การบัญชี หมวดวิชา ☐ ศึกษาทั่วไป ☒ เฉพาะ กลุ่มวิชา ☒ แกน ☐ เอกบังคับ ☐ เอกเลือก ☐ เลือกเสรี
4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์
5 ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน (ตามแผนการศึกษา)	ภาคการศึกษาที่ 2/2555 / ชั้นปีที่ 1
6 รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ACT 101 หลักการบัญชีขั้นต้น 1
7 รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
8 สถานที่เรียน	☒ บางเขน ☐ พญาไท ☐ ชลบุรี
9 วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด (วันที่มีการปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชานี้)	20 กรกฎาคม 2555

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>1 จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและการแสดงรายการเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น 2. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดทำสมุดรายวันเฉพาะและระบบใบสำคัญได้ 3. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการบันทึกบัญชีนี้ ตัวเงินรับ และเงินลงทุน 4. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้างเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน 5. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการบันทึกบัญชีเจ้าหนี้ ตัวเงินจ่าย หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินอื่น และส่วนของผู้ถือหุ้น 6. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีธุรกิจการผลิต
<p>2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>เพื่อให้รายวิชามีความทันสมัย สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของสภาวการณ์ปัจจุบันได้</p>

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

<p>1 คำอธิบายรายวิชา</p> <p>การบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะ ระบบใบสำคัญ ระบบเงินสดย่อย การบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ เงินลงทุน ตัวเงิน สินค้างเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้นและการบัญชีธุรกิจการผลิต</p>			
<p>2 จำนวนชั่วโมงที่ใช้/ภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง (อย่างน้อย 2 เท่าของจำนวนหน่วยกิต)
บรรยาย 45 ชม./ภาค	ไม่มี ชม./ภาค	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน	90 ชม./ภาค

3 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษา (Office hours) 9 ชม./สัปดาห์ ได้แก่

- วันอังคาร เวลา 08.30-11.20 น.
- วันพุธ เวลา 08.30-11.20 น.
- วันศุกร์ เวลา 08.30-11.20 น.

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1 คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

1. มีความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย เคารพและสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและสังคม
3. สามารถบริหารเวลาและปรับวิถีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในสังคม
4. มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนอย่างมีคุณธรรม

1.2 วิธีการสอน

- (1) บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษา สอดแทรกเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีในการสอน
- (2) มอบหมายแบบฝึกหัดและการบ้านโดยกำหนดขอบเขตเวลาการส่ง เพื่อฝึกให้นักศึกษาสามารถบริหารเวลาการทำงาน มีความรับผิดชอบและมีความตรงต่อเวลา

1.3 วิธีการประเมินผล

- (1) พฤติกรรมการเข้าห้องเรียน
- (2) การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย ตามขอบเขตที่ได้มอบหมายและตรงต่อเวลา
- (3) มีการอ้างอิงเอกสารที่นำมาทำรายงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม

2 ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

ความรู้ที่จะได้รับจากวิชานี้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิดและการบันทึกบัญชี ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. มีความรู้และความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางบัญชีในการบริหาร
2. มีความรู้และความเข้าใจในองค์ความรู้ทางด้านอื่นที่สัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านการบัญชี โดยสามารถบูรณาการและนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม
3. สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่าง

ต่อเนื่อง
<p>2.2 วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การบรรยายเนื้อหาพร้อมยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีการเงิน (2) บรรยายหลักทฤษฎี วิธีการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา (3) การฝึกทำแบบฝึกหัด (4) มอบหมายหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน ให้ศึกษาค้นคว้า โดยทำงานเป็นกลุ่ม
<p>2.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) พฤติกรรมการเข้าห้องเรียน ความสนใจ และถาม-ตอบ ภายในชั้นเรียน (2) ประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัด (3) แบบทดสอบวัดความรู้โดยรวม (pretest) การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี (4) การประเมินผลจากรายงานที่ได้รับมอบหมาย
<p>3 ทักษะทางปัญญา</p>
<p>3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ 2. สามารถสืบค้นข้อมูล ประมวลข้อมูล และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการระบุและวิเคราะห์ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้ด้วยตนเอง 3. สามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้ทางการบัญชีบริหารและด้านอื่นที่สัมพันธ์กัน
<p>3.2 วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) บรรยายหลักทฤษฎี วิธีการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา พร้อมยกตัวอย่างโจทย์ที่มีความซับซ้อน (2) การทำแบบฝึกหัดที่โจทย์ที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น
<p>3.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) พฤติกรรมการเข้าห้องเรียน ความสนใจ และถาม-ตอบ ภายในชั้นเรียน (2) ประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัด (3) การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่มีความซับซ้อน
<p>4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ 2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3. สามารถวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
<p>4.2 วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) สอดแทรกประสบการณ์และเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในธุรกิจระหว่างการเรียนการสอน (2) จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษาและวิเคราะห์โจทย์ตัวอย่าง (3) มอบหมายงานทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่มเพื่อให้นักศึกษามีการค้นคว้าด้วยตนเอง และฝึกการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น
<p>4.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม (2) ประเมินจากการอภิปรายและการถาม-ตอบในชั้นเรียน (3) ประเมินจากการตรงต่อเวลาในการส่งงานและประสิทธิผลของงานที่ได้รับมอบหมาย
<p>5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>
<p>5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีทักษะการใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ในการแปลความหมาย และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมกับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน 3. สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลความหมาย และการสื่อสารสารสนเทศ
<p>5.2 วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงวิธีการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา พร้อมยกตัวอย่างโจทย์พิเศษให้นักศึกษาฝึกคิดวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่ม (2) ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นการวิเคราะห์ข้อมูลโจทย์ปัญหา (3) มอบหมายงานโดยให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก Website และทำรายงานแสดงข้อมูลตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิงจากแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำเสนอ (4) นำเสนอการสอนโดยใช้รูปแบบเทคโนโลยีที่เหมาะสม
<p>5.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ประเมินจากพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมในห้องเรียน (2) ประเมินจากการอภิปรายการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และการถาม-ตอบ (3) ประเมินจากการจัดทำรายงาน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1 แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียนรู้ สอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา และหลักการประเมินผลการเรียน ทดสอบวัดความรู้โดยรวม หลักและการบัญชีเกี่ยวกับระบบเงินสดย่อย	3	ทดสอบวัดความรู้ โดยรวม การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
2	การบัญชีเกี่ยวกับเงินลงทุนและการแสดงรายการ - หลักทรัพย์เพื่อค้า - หลักทรัพย์เพื่อขาย	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
3	การบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ - การบันทึกบัญชีการขายสินค้าเชื่อ - การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากยอดขายเชื่อและยอดลูกหนี้คงเหลือ	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
4	การบัญชีเกี่ยวกับตัวเงินรับ - การบันทึกบัญชีการรับตัวเงินรับ - การรับชำระหนี้ตามตัวเงินรับ - การปรับปรุงดอกเบี้ยของตัวเงินรับ	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
5	การบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ - การตีราคาวิธีเข้าก่อนออกก่อน - การตีราคาวิธีถัวเฉลี่ย	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
6	การบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - การได้มาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - การจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - การคำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรง	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด ทดสอบย่อยครั้งที่ 1 เรื่องสินค้าคงเหลือ	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์

7	<p>การบัญชีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การได้มาของทรัพยากรธรรมชาติและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - การคำนวณค่าสูญสิ้นและการบันทึกบัญชีของทรัพยากรธรรมชาติ - การตัดจำหน่ายและบันทึกบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน 	3	<p>การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด</p> <p>ทดสอบย่อยครั้งที่ 2</p> <p>เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์</p>	<p>อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์</p>
8	<p>การวัดความรู้และประเมินผลการเรียนกลางภาคเรียน</p>	3	<p>การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด</p>	<p>อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์</p>
9	<p>การบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินหมุนเวียน</p>	3	<p>การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด</p>	<p>อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์</p>
10	<p>การบัญชีเกี่ยวกับส่วนของผู้ถือหุ้น</p>	3	<p>การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด</p>	<p>อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์</p>
11	<p>การบัญชีเกี่ยวกับสมุดรายวันเฉพาะ</p>	3	<p>การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด</p> <p>ทดสอบย่อยครั้งที่ 3</p> <p>เรื่องหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</p>	<p>อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์</p>
12	<p>ระบบใบสำคัญจ่าย</p>	3	<p>การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด</p>	<p>อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์</p>

13	ระบบใบสำคัญจ่าย (ต่อ)	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
14	การบัญชีสำหรับธุรกิจการผลิต - การจัดทำต้นทุนการผลิต	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
15	การบัญชีสำหรับธุรกิจการผลิต (ต่อ)	3	การบรรยาย ชักถาม และทำแบบฝึกหัด ทดสอบย่อยครั้งที่ 4 เรื่องกิจการ อุตสาหกรรม Posttest (ทดสอบวัด ความรู้โดยรวม)	อาจารย์ จิตรลดา วิวัฒน์ เจริญวงศ์
16	Final Examination			
	รวม	45		

2 แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้*	กิจกรรมการประเมิน (เช่น การเขียนรายงาน โครงการ การสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค)	กำหนดการ ประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของ การ ประเมินผล
1.	2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8 16	30 % 40 %
2.	2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3	ทดสอบย่อย (จำนวน 4 ครั้ง)		20 %
3.	1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.3, 5.1	ทำแบบฝึกหัด	ตลอดภาค การศึกษา	5 %
4.	1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1,	ค้นคว้า และการนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน	ตลอดภาค การศึกษา	5 %

	5.2, 5.3		
* ระบุผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ (อ้างอิงมาตรฐานผลการเรียนรู้ ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีปทุม ยกเว้นสาขาที่มีการประกาศใช้ให้นำมาจาก มคอ.1 หรือ มคอ.2)			

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>1 ตำราและเอกสารหลักที่กำหนด (ระบุตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน)</p> <p>1. Carl S. Warren, and other. <u>Accounting</u>. 23e Edition. USA : SOUTH-WESTERN, 2009.</p>
<p>2 เอกสารและข้อมูลสำคัญ (ระบุหนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ กฎระเบียบต่างๆ ที่นักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม)</p> <p>1. ชาวลีย์ พงศ์ผาติโรจน์. <u>หลักการบัญชีขั้นต้น 2</u> กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.</p> <p>2. อัจฉราพร โชติพิทักษ์, <u>การบัญชีการเงิน</u>, กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2548.</p> <p>3. http://www.spu.ac.th/spu_knowledge/spuknowledge.htm</p>
<p>3 เอกสารและข้อมูลแนะนำ (ระบุหนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ กฎระเบียบต่างๆ ที่นักศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติม)</p> <p>~ www.rd.go.th</p> <p>~ www.thairegistration.com</p> <p>~ www.set.or.th</p> <p>~ www.bot.or.th</p> <p>~ www.sec.or.th</p>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>1 กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา</p> <p>~ แบบการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนของผู้เรียน</p> <p>~ ให้นักศึกษาประเมินความพึงพอใจในเทคนิคการสอนของอาจารย์ โดยการเปรียบเทียบความรู้ทักษะความคิด การวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน</p>
<p>2 กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>~ การประเมินผลจากพฤติกรรมการเรียนและความเข้าใจของนักศึกษา</p> <p>~ ประเมินจากผลการทดสอบย่อยของนักศึกษา และผลการทดสอบโดยรวม</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากผลการเรียนของนักศึกษา - ประเมินจากผลการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
<p>3 การปรับปรุงการสอน (อธิบายกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอน เช่น คณะ/ภาควิชามีการกำหนดกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอนไว้อย่างไรบ้าง การวิจัยในชั้นเรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำผลประเมินการสอนในข้อ 1 และ ข้อ 2 ข้างต้น มาเป็นแนวทางในการเสนอและการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนในภาคการศึกษาต่อไป - นำผลวิจัยในชั้นเรียน มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนต่อไป
<p>4 การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา (อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในระหว่างการเรียนการสอน จะมีการทบทวนจากงานที่มอบหมายเป็นระยะๆ รวมถึงพฤติกรรมของนักศึกษาในการทำงานและการส่งงานตามกำหนด และทบทวนการสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชาจากการทดสอบย่อยในหัวข้อต่างๆ - ตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบจากคะแนนข้อสอบ การทำรายงาน และวิธีการให้คะแนนสอบ
<p>5 การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา (อธิบายกระบวนการในการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินจากข้อ 1 และ 2 มาวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปีหรือตามข้อกำหนดของ สกอ. หรือ สภาวิชาชีพบัญชี - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้ให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยในชั้นเรียน

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบวัดความรู้

ชื่อ – สกุล.....รหัสนักศึกษา.....กลุ่มเรียน.....

ส่วนที่ 1 ข้อสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อ จงเลือกตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุด (30 คะแนน)

ข้อ 1. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของเงินสด

ก. เงินฝากธนาคาร	ค. ธนาณัติ
ข. บัตรเครดิต	ง. อากรแสดมภ์

ข้อ 2. ซื้อหุ้นสามัญของบริษัท รงนา จำกัด จำนวน 1,000 หุ้น ราคาหุ้นละ 50 บาท ราคาตามมูลค่าหุ้นละ 10 บาท เสียค่าธรรมเนียมในการซื้อ 1,000 บาท โดยมีความตั้งใจซื้อหุ้นดังกล่าวไว้เพื่อขาย ถ้าราคาตลาดของหุ้นสามัญของบริษัท รงนา จำกัด มีมูลค่าหุ้นละ 40 บาท กิจการควรเปิดเผยบัญชีกำไร(ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นในงบการเงินใด

ก. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในหมวดบัญชีรายได้อื่น
ข. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในหมวดบัญชีค่าใช้จ่ายอื่น
ค. งบแสดงฐานะการเงิน ในหมวดสินทรัพย์หมุนเวียน
ง. งบแสดงฐานะการเงิน ในหมวดส่วนของผู้ถือหุ้น

ข้อ 3. จากโจทย์ข้อ 2 ถ้าในปีถัดไปได้ขายหุ้นสามัญของบริษัท รงนา จำกัด ทั้งหมดในราคาหุ้นละ 45 บาท จงคำนวณกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เป็นเงินเท่าไร

ก. กำไรจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ 5,000 บาท
ข. กำไรจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ 6,000 บาท
ค. ขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ 5,000 บาท
ง. ขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ 6,000 บาท

ข้อ 4. ซื้อหุ้นสามัญของบริษัท สังข์ทอง จำกัด จำนวน 500 หุ้น ราคาหุ้นละ 110 บาท เสียค่าธรรมเนียมในการซื้อ 1% โดยมีความตั้งใจซื้อหุ้นดังกล่าวไว้แก่งกำไร บันทึกรายการโดย

ก. เดบิต หลักทรัพย์เพื่อค้า 55,000	ค. เดบิต หลักทรัพย์เพื่อขาย 55,000
เครดิต เงินสด 55,000	เครดิต เงินสด 55,550
ข. เดบิต หลักทรัพย์เพื่อค้า 55,550	ง. เดบิต หลักทรัพย์เพื่อขาย 55,550
เครดิต เงินสด 55,550	เครดิต เงินสด 55,550

ข้อ 5. จากโจทย์ข้อ 4 บริษัทสังข์ทอง จำกัด ประกาศจ่ายเงินปันผลหุ้นละ 12 บาท บันทึกรายการโดย

ก. เดบิต เงินสด 6,000	ค. เดบิต เงินปันผลค้างรับ 6,000
เครดิต เงินปันผลรับ 6,000	เครดิต เงินปันผลรับ 6,000
ข. เดบิต เงินสด 3,600	ง. เดบิต เงินปันผลค้างรับ 3,600
เครดิต เงินปันผลรับ 3,600	เครดิต เงินปันผลรับ 3,600

ชื่อ – สกุล.....รหัสนักศึกษา.....กลุ่มเรียน.....

ข้อ 11. เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2550 บริษัทซื้อเครื่องจักรราคา 250,000 บาท จ่ายค่าขนส่งและค่าติดตั้ง 10,000 บาท ประมาณอายุการใช้งาน 5 ปี เมื่อหมดอายุการใช้งานคาดว่าจะขายได้ในราคา 20,000 บาท บริษัทคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง ในวันที่ 1 สิงหาคม 2550 บริษัทบันทึกรายการโดย

ก. เดบิต เครื่องจักร	250,000	ค. เดบิต เครื่องจักร	230,000
เดบิตค่าขนส่งและค่าติดตั้ง 10,000		เครดิต เงินสด	230,000
เครดิต เงินสด	260,000		
ข. เดบิต เครื่องจักร	260,000	ง. เดบิต เครื่องจักร	250,000
เครดิต เงินสด	260,000	เครดิต เงินสด	250,000

ข้อ 12. จากโจทย์ข้อ 11 ค่าเสื่อมราคาสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 มีจำนวนเท่าใด

ก. 48,000 บาท	ค. 144,000 บาท
ข. 20,000 บาท	ง. 116,000 บาท

ข้อ 13. บริษัท พิสูจน์อักษร จำกัด ได้ซื้อลิขสิทธิ์ในการพิมพ์นวนิยายจากกฤษฎณา อโศกสิน เรื่องสวรรค์เบี่ยงเป็นระยะเวลา 10 ปี โดยในวันที่ 1 มกราคม 2553 บริษัทได้จ่ายค่าลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์เพื่อวางจำหน่ายจำนวน 2,100,000 บาท ค่าลิขสิทธิ์ตัดจำหน่ายประจำปีมีจำนวนเท่าใด

ก. 100,000 บาท	ค. 2,100,000 บาท
ข. 210,000 บาท	ง. 150,000 บาท

ข้อ 14. บัญชีต้นทุนขายอยู่ในหมวดใด

ก. สินทรัพย์	ค. รายได้
ข. หนี้สิน	ง. ค่าใช้จ่าย

ข้อมูลต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามตั้งแต่ข้อ 15-18

ต่อไปนี้เป็นรายการซื้อขายสินค้าของกิจการแห่งหนึ่งสำหรับเดือนธันวาคม 2554 ดังนี้

ธันวาคม 1	ยอดยกมา	100 หน่วย	ราคาหน่วยละ	5	บาท
3	ซื้อ	300 หน่วย	ราคาหน่วยละ	5.5	บาท
10	ขาย	250 หน่วย	ราคาหน่วยละ	18	บาท
15	ซื้อ	350 หน่วย	ราคาหน่วยละ	6	บาท
28	ขาย	280 หน่วย	ราคาหน่วยละ	18	บาท

ข้อ 15. จำนวนสินค้ามีไว้เพื่อขายเท่ากับข้อใด

ก. 220 หน่วย	ค. 650 หน่วย
ข. 530 หน่วย	ง. 750 หน่วย

ชื่อ – สกุล.....รหัสนักศึกษา.....กลุ่มเรียน.....

ข้อ 28. บัญชีใดต่อไปนี้ที่นำไปเปิดเผยในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ก. หลักทรัพย์ในความต้องการตลาด	ค. หุ้นกู้
ข. หนี้สงสัยจะสูญ	ง. ค่าแรงงานทางตรง

ข้อ 29. ข้อใดไม่ใช่สมุดรายวันเฉพาะ

ก. สมุดรายวันขาย	ค. สมุดรายวันจ่ายเงิน
ข. สมุดรายวันรับคืนและส่วนลด	ง. สมุดรายวันทั่วไป

ข้อ 30. ข้อใดบันทึกการเบิกชดเชยเงินสดย่อยได้ถูกต้อง

ก. เดบิต ค่ารับรอง
เครดิต เงินฝากธนาคาร	ค. เดบิต เงินฝากธนาคาร
เครดิต ค่ารับรอง
ข. เดบิต เงินสดย่อย
เครดิต เงินฝากธนาคาร	ง. เดบิต เงินฝากธนาคาร
เครดิต เงินสดย่อย

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดความรู้

ชื่อ – สกุล.....รหัสนักศึกษา.....กลุ่มเรียน.....

แบบทดสอบย่อย ครั้งที่ 1
วิชา ACT 102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2
เรื่อง การตีราคาสินค้าคงเหลือ

บริษัท จิตรลดา จำกัด ใช้การบันทึกบัญชีสินค้าตามวิธี Perpetual Inventory Method และมีนโยบายในการใช้วิธีราคาทุนถ่วงเฉลี่ย (Weighted Average) เพื่อคำนวณหาสินค้าคงเหลือ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าระหว่างเดือน มกราคม 2555 ดังนี้

2555							
มกราคม	1	สินค้าคงเหลือยกมา	200	หน่วย	@	80	บาท
	2	ขาย	100	หน่วย	@	100	บาท
	7	ซื้อ	150	หน่วย	@	90	บาท
	11	ซื้อ	250	หน่วย	@	70	บาท
	18	ขาย	280	หน่วย	@	100	บาท
	21	ขาย	100	หน่วย	@	100	บาท
	30	ซื้อ	180	หน่วย	@	50	บาท

ให้ทำ :

1. จงคำนวณหาต้นทุนสินค้าคงเหลือ
2. จงคำนวณหาต้นทุนขาย
3. จงคำนวณหากำไรขั้นต้นของกิจการ

(คะแนนรวม 20 คะแนน)

ขอให้นักศึกษาโชคดีทุกคน

=====

ชื่อ – สกุล.....รหัสนักศึกษา.....กลุ่มเรียน.....

แบบทดสอบย่อย ครั้งที่ 2
วิชา ACT 102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2
เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

1 กรกฎาคม 25x1 บริษัท แหลมทอง จำกัด ซื้ออุปกรณ์สำนักงานในราคา 70,000 บาท จ่ายค่าขนส่งและติดตั้งจำนวน 5,000 บาท ประมาณอายุการใช้งาน 8 ปี เมื่อเลิกใช้จะมีมูลค่าคงเหลือ 3,000 บาท ต่อมาในวันที่ 30 เมษายน 25x5 บริษัทนำไปขายให้บุคคลภายนอกในราคา 36,000 บาท (บริษัทใช้วิธีเส้นตรงในการคำนวณค่าเสื่อมราคา) จงคำนวณกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ และบันทึกบัญชีรายการที่เกี่ยวข้อง

(คะแนนรวม 20 คะแนน)

Handwriting practice lines consisting of horizontal lines and a large pink watermark logo in the background.

ขอให้นักศึกษาโชคดีทุกคน

=====

ชื่อ – สกุล.....รหัสนักศึกษา.....กลุ่มเรียน.....

แบบทดสอบย่อย ครั้งที่ 3
วิชา ACT 102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2
เรื่อง หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

2555

มกราคม	5	บริษัท ตะวันฉาย จำกัด ได้ออกจำหน่ายหุ้นสามัญ 10,000 หุ้น ราคามูลค่าหุ้นละ 100 บาท จำหน่ายได้ในราคาหุ้นละ 250 บาท ได้รับเงินสดในวันนี้ทั้งจำนวน
กุมภาพันธ์	1	ซื้อสินค้าจำนวน 50,000 บาท โดยออกเป็นตั๋วสัญญาใช้เงิน อายุ 6 เดือนอัตราดอกเบี้ย 10%ต่อปี ให้กับบริษัทผู้ขายสินค้า
กรกฎาคม	1	จ่ายชำระหนี้ตามตั๋วเงินจ่ายเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 เป็นเงินสด
กันยายน	1	ประกาศจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 5 บาท

ให้ทำ :

1. บันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นสำหรับปี 2555 ในสมุดรายวันทั่วไป ตามวิธีการบันทึกสินค้าแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory) และบันทึกการปรับปรุง ณ วันสิ้นงวดบัญชี
2. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

(คะแนนรวม 20 คะแนน)

ขอให้นักศึกษาโชคดีทุกคน

=====

ชื่อ – สกุล.....รหัสนักศึกษา.....กลุ่มเรียน.....

แบบทดสอบย่อย ครั้งที่ 4
วิชา ACT 102 หลักการบัญชีขั้นต้น 2
เรื่อง กิจการอุตสาหกรรม

ในระหว่างปี 2555 บริษัท ตั้งตรง จำกัด ผลิตนาฬิกาได้ 3,000 เรือน โดยนาฬิกามีราคาขายเรือนละ 470 บาท บริษัทมีนาฬิกาที่ผลิตเสร็จเหลือมาจากงวดก่อน จำนวน 300 เรือน และมีนาฬิกาที่ผลิตเสร็จเหลือปลายงวด จำนวน 250 เรือน และในระหว่างงวดมีข้อมูลปรากฏดังต่อไปนี้

	หน่วย : บาท
ซื้อวัตถุดิบทางตรง	190,000 บาท
วัตถุดิบทางตรงคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2555	35,400 บาท
วัตถุดิบทางตรงคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2555	45,400 บาท
ค่าโฆษณา	50,000 บาท
ค่าเสื่อมราคาอาคารโรงงาน	20,000 บาท
ค่าแรงงานทางตรง	130,000 บาท
ค่านายหน้าพนักงานขาย	20,000 บาท
ค่าแรงงานทางอ้อม	45,000 บาท
เงินเดือนผู้ควบคุมคนงาน	40,000 บาท
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา (โรงงาน 80% สำนักงาน 20%)	10,000 บาท
วัตถุดิบทางอ้อมใช้ไป	30,000 บาท
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	50,000 บาท
ค่าสาธารณูปโภค (โรงงาน 90% สำนักงาน 10%)	30,000 บาท
ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน	10,000 บาท
งานระหว่างทำคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2555	9,400 บาท
งานระหว่างทำคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2555	10,400 บาท
สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2555	40,000 บาท
สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2555	67,000 บาท

ให้ทำ : (คะแนนรวม 20 คะแนน)

1. งบต้นทุนการผลิต สำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555
2. งบกำไรขาดทุน สำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

ขอให้นักศึกษาโชคดีทุกคน

=====

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางจิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	52/154 ซอยพหลโยธิน 45 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ คณะบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน
ประวัติการศึกษา	<p>ค.ศ. 1999 M.I.B. Swinburne University of Technology, AUS.</p> <p>พ.ศ. 2548 ทล.บ (เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช</p> <p>พ.ศ. 2538 บช.บ. (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ</p>